

ВІСНУЮ

Звернення Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій щодо ситуації на Сході України

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій протягом останніх тижнів зверталася зі словами підтримки позиції Президента України П. О. Порошенка щодо мирного врегулювання збройного конфлікту на Сході України та висловлювала готовність посильно сприяти в реалізації його мирного плану.

Однак ситуація на Сході України продовжує бути напруженою. У зв'язку з останніми подіями в цьому регіоні звертаємося до всіх, хто незаконно тримає в руках зброю, із закликом скласти її та припинити кровопролиття.

Знову підкреслюємо засвідчену нами раніше позицію, що територіальна цілісність України, незалежність якої дарував нам Бог, – це цінність для нашого народу, а тому допустити її розділення ми не маємо права, бо це гріх перед Богом та майбутніми поколіннями нашого народу.

Ми звертаємось до всіх людей доброї волі із закликом про всебічне сприяння якнайшвидшому звільненню всіх заручників, у тому числі й священнослужителів, та ще

раз закликаємо усіх відмовитись від такого роду способів боротьби, а мирними шляхами врегулювати цей збройний конфлікт.

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій засуджує будь-які релігійні переслідування та дискримінацію віруючих Донецької та Луганської областей, а також захоплення церковних споруд і інших релігійних приміщень та використання їх у збройному конфлікті, якими б мотивами це не виправдовувалося.

Ми засвідчуємо нашу солідарність з людьми, які постраждали від збройного конфлікту, та закликаємо наших вірних до діяльної допомоги та справ милосердя нашим братам і сестрам зі Сходу України.

Ще раз закликаємо всіх наших вірних до посилення молитов за мир і злагоду в цей складний для нашої Батьківщини час.

Від імені ВРЦіРО,
головуючий Онуфрій,
митрополит Чернівецький і
Буковинський УПЦ,
місцєблюстителі Київської
митрополічної кафедри.

Встає над Вкраїною сонце надії,
Встає Україна для волі й життя.
І круки втікають голодні та злії,
І ластівки з вірію в весну спішать.

Старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко надіслав співчуття послам країн, громадяни яких загинули у збитому терористами Boeing-777

Старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко спрямував листи співчуття посольствам країн, громадяни яких загинули в результаті теракту.

«Від імені Церкви Християн Віри Євангельської України висловлюю щире співчуття вашому народу у зв'язку зі смертю ваших співвітчизників в результаті терористичного акту, скоєного проти пасажирського літака Малайзійських авіаліній Boeing-777, збитого 17 липня 2014 року.

Звістка про цю катастрофу шокувала і залишається болем в наших серцях. Ми молимося до Всемогутнього Бога про дарування Його втіхи та сили для життя заради пам'яті тих, хто невинно загинув», – говориться в листі.

chve.org.ua.

Роль християнських цінностей у формуванні нових соціально-політичних відносин в Україні

Резолюція Міжнародного лідерського саміту

24-25 червня 2014 року

м. Київ

Ми, учасники Міжнародного лідерського саміту, глави і служителі християнських Церков, громадські діячі, політики, діячі науки, освіти та культури, представники засобів масової інформації з України та США, конструктивно та всебічно обговоривши роль християнських цінностей у розвитку України на новому соціально-політичному етапі, прийшли до важливих та практичних висновків і рекомендацій, які, на нашу думку, мають доленосний характер для майбутнього України.

Враховуючи всесвітній позитивний вплив християнства на становлення та формування сучасної цивілізації, вважаємо, що лише християнські морально-етичні цінності можуть бути покладені в основу морального «перезавантаження» українського суспільства через системне та послідовне формування в суспільстві цілісного наукового християнського світогляду. Світоглядні концепції формують систему цінностей, морально-духовні стандарти, національну ідею тощо.

Ми переконані, що лише біблійна «дорожня карта» здатна вказати шлях українському суспільству до щастя, добробуту, справедливості та процвітання.

Ми переконані, що послідовне втілення християнських цінностей у всі сфери життя нашого суспільства має бути основою складовою нашої національної ідеї та шляхом досягнення єдності і громадянського миру у суспільстві.

Вважаємо за необхідне звернутися до керівництва

держави та керівників християнських організацій і конфесій з наступними пропозиціями:

1. Активізувати конструктивний діалог, партнерство і співпрацю між Церквою та державою щодо впровадження в усі сфери суспільства та діяльність органів влади християнських (біблійних) цінностей, що перевірені століттями та стали традиційними і близькими для українського народу. Прекрасним прикладом цього є історичний досвід найуспішніших держав світу (країни ЄС, США, Канада, Південна Корея та ін.).

2. Максимально використовувати весь духовний, культурний та інтелектуальний потенціал Церков та християнських організацій у процесі розбудови нової процвітаючої України, зокрема залучення їх до розробки та реалізації державних програм з розвитку різних суспільних сфер (науки, освіти, культури, охорони здоров'я, сім'ї, економіки, соціальної та правової політики та ін.).

3. Регулярно проводити різноманітні заходи (тематичні конференції, форуми, саміти, круглі столи тощо) на місцевому, регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях з питань церковно-державного діалогу та духовно-морального розвитку суспільства.

4. Створити постійно діючі міжконфесійні духовно-консультативні ради при органах влади всіх гілок та рівнів (центрального, регіонального

і місцевого). Всіляко сприяти ефективній роботі духовних (пасторських) рад міст обласного та районного значення. Запровадити практику регулярного проведення міських пасторських молитов та міських церковних соборів. Повернутися до ідеї «Духовного Парламенту».

5. Визначити День національної молитви за Україну. За основу вибору дати проведення щорічної Молитви взяти найбільш переломний та трагічний день, пов'язаний з останніми подіями в Україні.

6. Запровадити практику регулярного проведення молитовних сніданків на державному, регіональному та місцевому рівнях за участю глав Церков і представників органів влади (Президента, Голови Парламенту, Прем'єр-міністра, голів обласних державних адміністрацій, міських голів, депутатів та ін.). Молитовні сніданки слід проводити на максимально високому рівні з трансляванням у прямому ефірі на національному телебаченні.

7. Регулярно висвітлювати діяльність Церков і християнських організацій на телебаченні та у засобах масової інформації. Збільшити частку християнських духовно-просвітницьких програм на національному телебаченні. Спільними зусиллями створити християнську телерадіокомпанію.

8. Прийняти Концепцію відносин між Церквою та державою.

9. Навжди відійти від не біблійної і не демо-

кратичної практики дискримінації та (офіційного або неофіційного) домінування однієї конфесії (деномінації) над іншою. Статус «Державної Церкви» неприпустимий.

10. Розробити та прийняти Національну концепцію і Програму духовно-морального відродження українського суспільства.

11. Церквам переглянути та доопрацювати соціальні доктрини і позицію щодо ролі Церкви у формуванні суспільних відносин та розвитку держави і суспільства.

12. Створити в Україні систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх шкіл та викладачів середньо-спеціальних і вищих навчальних закладів з дисциплін «Християнська етика» та «Християнський світогляд».

13. Християнським лідерам мотивувати християн до активної соціальної позиції та взяття відповідальності за стан своєї країни. Брати активну участь у формуванні цивілізованого демократичного громадянського суспільства. Спільними зусиллями створити громадську платформу, що має об'єднувати громадські рухи та організації християнського спрямування з метою формування християнської позиції і реалізації християнських ініціатив у різних сферах суспільної життєдіяльності.

14. З метою формування спільної християнської позиції щодо різних суспільних питань створити Міжнародний комітет церковно-суспільних відносин, до складу якого мають увійти уповноважені представники усіх християнських конфесій та деномінацій, а також досвідчені та висококваліфіковані фахівці у різних професійних галузях, які поділяють та впроваджують у життя християнські цінності.

Оргкомітет Міжнародного лідерського саміту.

Михайло ПАНОЧКО
Старший єпископ Церкви ХВЕ України

Взаємовідносини між владою, Церквою та сім'єю

Промова на Міжнародному лідерському саміті

Суспільно-політичні події в Україні дуже вплинули на свідомість нашого народу, а також на політичну атмосферу в Європі і потривожили неозорі простори Росії. Сьогодні увага багатьох країн світу прикута до ситуації на сході України. На фоні таких подій маємо сьогодні і цей Міжнародний лідерський саміт.

На мою думку, перш ніж оцінювати взаємовідносини між владою в Україні і Церквою, треба дати деяку оцінку ситуації в Україні після проголошення незалежності в 1991 році. Мрія багатьох поколінь щирих українців збулася. Нарешті на карті світу появилась суверенна держава з населенням більш як 50 мільйонів людей (на той час) і з територією більш як 600 тисяч квадратних кілометрів. Подібно до народу Ізраїлю, що вийшов з-під гніту Риму, український народ розпочав свій шлях до розбудови вільного, демократичного суспільства.

Щоб змінити світогляд єврейського народу, що був сформований під впливом більш як 400-літнього рабства, потрібно було 40 років. Щоб звільнити націю від внутрішнього рабства, знадобилося немало років, бо від зовнішнього вона була звільнена за короткий час. Але внутрішнє рабство набагато страшніше. А Господь нас покликав, щоб ми були вільні і зовні, і всередині.

«Советське» рабство ще страшніше по своїй суті, ніж єгипетське. Безбожна система, що утворилася після 1917 року, безжалюньо нищила все святе і встановлювала свої порядки, плекала своїх божків, вождів, свої цінності і насильно нав'язувала їх суспільству починаючи з першого класу школи. Учням чіпляли зірочки з «дитям із високим ясным чолом», згодом в'язали червоні галстуки, потім діяла молодіжна система – за принципом: «Партія сказала: «Надо», комсомол ответил: «Есть».

Ми на собі відчували всю лживість, бездуховність цієї атеїстичної системи. За 70 років цей дух проник в усі сфери суспільства. Єдина духовна інституція – Церква – ніяк не хотіла миритися з правилами атеїстичної системи. І система це знала. КДБ знав, партія знала. Були вжиті великі зусилля, кинуті великі ресурси, щоб нейтралізувати вплив Церкви на суспільство.

Нині Церква по благодаті Божій веде активну соціальну роботу за різними напрямками. За Радянського Союзу благодійна діяльність була заборонена. Коли прийшла незалежність, церкви стали активно помагати голодним, холодним, калікам. Нам не треба від держави допомоги – аби лишень вона не заважала. Звичайно, і наші церковні лідери виявилися не на висоті. При зустрічі з новим керівництвом держави, зокрема з виконувачем обов'язків Президента Олександром Турчиновим, ми говорили про те, що вина за пролиття крові на Майдані лягає не лише на владу, але й на нас, керівників Церков. Тому що чотири роки ми боялися сказати лідеру правду в очі. Так, на владу не треба плювати, але й не треба перед нею упадати. Треба бути сіллю і казати правду.

Гріх спустошує ество людини і хоче заразити всіх, хто колись горів вогнем пробудження. Сьогодні шириться проказа мужолозтва, педофілії та інших збочень, ціль яких – до основи зруйнувати сім'ю, принизити гідність і честь людини, створеної за образом і подобою Бога.

І хто, як не Церква, має стати в проломі за сім'ю, за родину, за країну? Ми покликані не до пишномовних фраз, не до високих лозунгів, не до продукування масштабних програм. Ми маємо усвідомлювати існування величезного пролому, в який проста людина, яка не знає Бога, не стане.

Нам треба стати в проломі, щоб Господь не вразив людство прокляттям, як написано в пророка Єзекіїла. Ми живемо наприкінці історії людства – я вірю в це, вірю, що Христос скоро прийде. Політична еліта світу сьогодні в глухому куті, не знаючи, що робити, як вийти з кризи. Один чоловік зумів сплутати всі карти, і гостро постало питання світової безпеки. Усе це спонукує до одної ідеї – потрібен світовий лідер. Нам випала не лише нагода жити наприкінці історії людства – нам випала велика честь і відповідальність сміливо і з любов'ю нести світло Євангелія, якого не соромився апостол Павло, бо знав, що це сила Божя на спасіння кожному, хто вірує. Це сила Божя, здатна уздоровити кожну людину, кожну сім'ю, владу і все суспільство. Нехай нам у цьому допоможе Господь.

Церквам треба постити і молитися. Піст і молитва – це потужна сила, здатна відновити мир у нашій країні. Бо лише втручання Боже може зберегти нашу країну. І я вірю, що Бог має добрі наміри про Україну. Бо ще у світі не було такого, щоб події в Україні зворушили сотні країн. Люди всього світу моляться за Україну. Я бачу в цьому промисел Божий, бо людині таке не під силу. Бог має прекрасну ціль для України, але тут дуже багато залежить від наших стосунків з Ним і між собою.

Ця війна – не лише початок кінця Путіна, це, може, початок кінця людської історії

Події Майдану та ризиковані переговори лідерів Церков з владою вже залишилися позаду, поступившись місцем збройному конфлікту на Сході. Разом з тим місія Церкви лише посилюється, оскільки саме релігійні організації намагаються максимально допомогти людям під час важких випробувань, що випали на долю країни. Про перспективи служіння, про теперішню ситуацію в Росії, війну на сході та про духовні випробовування людства РІСУ розповів пастор протестантської церкви «Нове життя», єпископ Анатолій КАЛЮЖНИЙ.

– Вже минув Майдан, але війна триває. Чого чекати далі, як можна вплинути на подальший перебіг подій?

– По-перше, я бачу певні закономірності в тому, що відбувається у суспільстві – мене нічого не дивує, бо процеси мають не політичне, а скоріше, духовне підґрунтя, як і війна з Росією. З часом духовні лідери починають це бачити. Адже раніше всі міста стали на коліна, покаявшись у спільній молитві. Наразі є проблема з біженцями, зі страхом у серцях людей, є проблема дискусій стосовно того, чи правильно брати зброю до рук. Для протестантів це дуже суперечливий момент, важкий процес переосмислення.

– У контексті дискусій про використання зброї віруючі розділилися на два табори – на тих, хто підтримує силовий сценарій конфлікту, і тих, хто виступає лише за мирне вирішення проблеми.

– Це дуже складне питання. Я не можу засуджувати жодну зі сторін. У мене у церкві одна мама прийшла з тим, що її 19-річного сина забирають на Схід. А дитина психологічно й духовно не готова до цього. Але разом з тим є люди, які професійно і цього прагнуть. Тут варто пригадати, що немає більшої любові, ніж віддати життя за ближнього свого. Таких людей не варто засуджувати, бо вони будуть охороняти нашу країну. Так само було з Майданом – не всі в одну мить прийняли його концепт, як і роль Церкви в суспільстві. Наразі триває непростий процес переосмислення свого місця в житті. Бог досягає своєї мети в нас, це однозначно, і Він діє особливим чином.

І що цікаво – навіть ті з росіян, хто народився в Україні або давно тут живе, на порядок важче сприймають зміни. Тому, мабуть, ці процеси в наших країнах мають суто духовне підґрунтя. Спілкуючись з росіянами, я був приголомшений, коли нормальні люди починали говорити про наші події і просто втрачали контроль над собою. Це дуже серйозні духовні проблеми, коли люди вже не можуть мислити адекватно, здавалося б, в такій простій ситуації.

– Як служитель може допомогти нині людям?

– Моє покликання як єпископа сьогодні полягає у праці за пасторами на Сході. Ще одна сфера – це діалог Україна-Росія, розмови з лідерами релігійних організацій. Перша зустріч протестантських керівників в Єрусалимі чітко показала, що проблема з наскоку не вирішується. Позиції абсолютно не узгоджені. Зараз я намагаюся знайти в Росії людей, які це зберегли адекватність і можливість хоча б чути іншого, щоб побудувати діалог. Як правило, це не найвищі ешелони керівництва, тому що там дуже заангажовані люди.

Не хочу звинувачувати служителів Росії, натомість хочу їх зрозуміти. Я зробив для себе кілька цікавих відкриттів. Після Помаранчевої революції 2004 року протестанти почали дуже активно діяти. Мабуть, Путін це зрозумів і побачив суттєвий вплив Церкви на суспільство. Однак ми не знали про те, що в Росії фактично був створений відділ в ФСБ для роботи з релігійними лідерами. Майже до всіх приходили фобшники і задавали питання: «А що ти думаєш про Помаранчеву революцію? Яке твоє ставлення до цього?». Ситуація наразі така, що якщо їм не підкориться, то сьогодні ти ще можеш служити вільно, а завтра – вже ні.

Це один момент – після нашої революції в Росії практично всі церкви були дуже «культурно» прибрані з кінотеатрів, будинків культури. Там відбулася конкретна зачистка з тією метою, щоб церкви протестантів не могли впливати на людей.

І те, що в нас трапилось 16 січня цього року, ця спроба прийняття закону – це була калька російського закону, який там давно діє. Спецслужби Росії працюють, вони не лише зачистили територію, а й створюють певну законодавчу базу. Завдяки їй вони можуть жорстко контролювати фінанси церкви і різні інші аспекти, в тому числі й гуманітарну допомогу.

– Чи можлива протидія пропаганді з боку Росії?

– Наразі пропаганда лишається на своєму місці, будь-який пастор, маючи певну громаду, отримує обмежені права і можливості, «комфортну зону» для служіння. Але як тільки пастор або служитель починає рухатися за межі цього штучного коридору, у нього виникають проблеми. Сьогодні я шукаю тих, які можуть мислити і з якими можна будувати співпрацю. Коли я стояв на Майдані, ризикуючи майном церкви, самою церквою, то я був готовий платити цю ціну. Натомість в Росії «йти на хрест» Церква в переважній більшості не готова. Однак є випадки, коли лідер займає радикальну позицію. Тоді його спершу попереджають, а потім або прибирають, або заміняють на іншого. Тому мені зрозуміла поведінка їхніх лідерів – вони хочуть працювати комфортно і не хочуть вилізати за сфери дозволеного, щоб берегти служіння.

Якби Іван Хреститель промовчав і був «мудрим», то він міг би служити ще років 30. Проте хтось мав прийти і сказати правду. Якщо ти людина духовна і несеш людям правду, ти не можеш обмежити її однією сферою – лише літургією чи поклонінням Бога. Треба говорити правду не лише про Бога чи про людину, а подавати ситуацію такою, яка вона є, і викривати брехню. Відоме звернення російських баптистів, коли вони подякували Путіну за ті моральні цінності, які він плекає в суспільстві, – на мою думку, це вже найвища міра блюзнірства. Ми знаємо, яким чином він живе. Для Церкви це має бути однозначним – яку мораль, які цінності він відстоює? Заплющувати очі на те, що він такий, бо, мовляв, він нібито захищає суспільство від сексуальних меншин, – це неправильно і ця проблема ще визріватиме. Я переконаний, що в російському суспільстві народиться впливова група людей, які не будуть боятися говорити правду будь-кому.

Кілька років тому ми постійно чули, що пропагандисти Путіна казали про керовану демократію Росії, про те, що вона має певні особливості і форми. Це навіювалося певний час, щоб показати, що вони теж демократи, але іншої формації. Коли я почав говорити про демократичні принципи, то раптом почув, що, виявляється, демократія – це далеко не досконала форма суспільного життя. Російська пропагандистська машина уже більше ніж півроку методично носить людям про те, що там, де є демократія, – там купа проблем, там хворе суспільство. А тому влада знає «щось», що однозначно краще для всіх. Враховуючи появу позитивних сюжетів про Сталіна, стає зрозумілим, які акценти пануватимуть. Один з пасторів казав, що в ефір стали потрапляти позитивні сюжети та цілі фільми про диктаторські та авторитарні режими.

– Це підштовхування до автократії?

– Це означає, що все суспільство Росії готується до того, що буде інша система влади, це фундамент пропаганди. Йде повне перезавантаження свідомості і підсвідомості.

А якщо згадати слова Меркель про неадекватність Путіна, якщо подивитись на їхні амбіції, – я боюся, що ця війна вже перегорнула сторінку історії всього люд-

ства, що це не лише початок кінця Путіна, а, може бути, початком кінця людської історії. Ми стоїмо на порозі останнього часу і віримо, що такі поняття, як антихрист, підхоплення Церкви, кінець світу – це не просто слова, це певні речі, які дуже чітко прописані в Біблії.

Я звертаюся до всіх віруючих: треба, щоб ми не просто співчували війні, але бачили, що стоїть за цим. Тому що так зухвало нехтувати загальноприйнятими принципами просто неможливо, за цим стоять або психічні, або духовні проблеми. Я закликаю продовжувати молитву, не поспішати чіпляти на всіх ярлики, дивитись на все з розплющеними духовними очима і сприймати процеси не так примітивно.

– Щодо конфлікту на Сході – там перебувають протестантські пастори і ситуація непевна. Чи є контакти з ними?

– Служителі намагаються бути активними. Наприклад, там працює мій друг Сергій Косак, пастор невеликої церкви. Він один із перших священнослужителів у Донецьку зібрав людей у молитовний намет в центрі міста. Його били, змушували залишити цю справу, але він відправив свою родину в безпечне місце й досі залишається там. Нині він служить багатьом військовим в лікарнях. Коли його заарештували і катували, то цим керував колишній член його громади. Самопроголошений мер Слов'янська Пономарьов колись також ходив до євангельської церкви. Коли людина відвертається від Бога, демони роблять у ній справжній форпост. Мене не дивує, що люди, які відійшли від церкви, найбільш агресивно налаштовані проти неї.

Служіння на Сході триває, я знаю героїв віри, які вивозять звідти сотні людей, щодня ризикуючи. Під час Майдану, спілкуючись з багатьма з них, я бачив їхню байдужість до України, їм було все одно, якою буде влада. Проте вже за ці два-три місяці я бачу зміну свідомості цих пасторів, Бог досягає Своєї мети в нас.

– А яким ви бачите вихід з ситуації на Сході?

– Одна моя знайома людина бачила цікавий сон щодо цих подій. Їй наснився ведмідь, який намагався своїми лапами загарабастити біду України. У нього на шії була удавка, і чим більше він ліз, тим сильніше вона затягувалася, відкидаючи його назад. І я б дуже хотів, щоб це зупинилось якомога швидше. Якщо хтось не зупинить Путіна, то він не зупиниться сам. Він не може допустити, щоб Україна мала відкриті кордони з Європою, бо це початок його кінця. Він буде робити все, щоб східні області надовго стали зоною нестабільності.

Тут багато чинників – і родовища сланцевого газу, і тотальна війна. Якщо Україна отримає свій газ – як на неї впливати? Тому все, що робить Росія, шито білими нитками. Дуже хотілося б, щоб і Європа, і Америка більш конкретно сказали про свої позиції. Я певен, що ми на боці правди, бо ми вирішували внутрішні проблеми без чужого втручання. Спілкуючись з західними експертами, я бачу, що вони не дуже хочуть розвалу Росії. Тому що Путін хоча якось контролює процеси всередині. Там велика кількість ядерної зброї, і якщо почнеться хаос, невідомо, в чії руки вона попаде. Захід боїться цього. Йому краще бачити неадекватного Путіна, ніж повне беззавдання в Росії. Тому Європа буде впливати, але не настільки жорстко, як могла б.

Західні керівники побоюються Китаю, який розвивається дуже інтенсивно, і це серйозна загроза для світового домінування. І якщо йому раптом вдасться об'єднатися з Росією – постане ще одна дуже потужна і впливова сила, яка буде надзвичайно діяти у світі, і невідомо, як вона буде поводитися.

Я певен, що цю проблему може вирішити лише Бог. Що всі ці кардинальні зміни лише допоможуть нашій країні, піднявши її на новий духовний рівень.

Розмовляла
Тетяна МУХОМОРОВА.

Християнське коріння патріотизму

Ярослав Лукасик

Ярослав Лукасик – засновник церкви «Іван Предтеча» в Мінську (Білорусь), а також її старший пастор протягом багатьох років, магістр філології Варшавського університету. У 2001 році ініціював у Білорусі Рух нової реформації, об'єднавши багато церков різних деномінацій для поширення християнського світогляду в білоруському суспільстві. У 2007 році був депортований з Білорусі за проповідницьку й суспільну діяльність. З 2008 року проживає в Києві.

культури – це серйозна перепона для поширення гріха. Будь-який агроном чи лісник знає, що монокультура – найкращий ґрунт для розповсюдження хвороб. Як світ природи складається з маленьких організмів, так і людство складається з сімей, націй, рас. Намагання зруйнувати національний світ потягне за собою крах сімейних цінностей. Популярний сьогодні рух глобалізму, що переслідує ціль побудови всесвітнього правління і злиття всіх націй, вважає, що традиційна сім'я – пережиток минулого.

Біблія, особливо Новий Заповіт, ясно говорить, що справжня вітчизна людини не в цьому житті (Фил. 3:20, Євр. 11:13-16). Але наша небесна вітчизна залежить від нашого проживання на землі і особливо від того, наскільки ми тут жили «вірою, що чинна любов'ю» (Гал. 5:6). Життя людини, згідно зі Святим Писанням, не полягає в тому, щоб, склавши руки, чекати вічного життя, але щоб, наслідуючи Бога, виконати свій поклик. А поклик людини – «чинити любов'ю», тобто активно й конкретно любити.

Отже, сенс життя людини – «Возлюби Бога... і ближнього свого як самого себе». Іноді легко любити всіх людей разом, особливо тих, хто далеко, наприклад, жителів Африки. Але ближній – це насамперед

той, хто близько: твоя сім'я, сусіди, твій народ. Любов не абстрактна, вона конкретна. Любов – це служіння. Оскільки кожна людина обмежена, то це служіння відбувається відповідно до пріоритетів. Очевидно, що пріоритет – це служити тим, хто живе близько. «Коли ж хто про своїх, особливо ж про домашніх не дбає, той вирікся віри, і він гірший від невірного» (1 Тим. 5:8). Цікаво сказано: турбота про «своїх» і про «домашніх». Зауважте, що слова «родина» (сім'я) в українській мові та «родина» в російській пишуться однаково, тільки вимовляються по-різному. У самій етимології нашої мови закладено ототожнення Батьківщини і сім'ї. Навіть історія Старого Заповіту – це історія 12 племен (родів, сімей) Ізраїлю. Історія 12 сімей стала історією народу, історія народу, стала історією 12 сімей. Неможливо відділити сім'ю від Батьківщини, тобто від людей, які ходять вулицями, від світанків та вечорів, які ти бачив в дитинстві. Ось чому християнин покликаний Богом любити не тільки свою сім'ю, але і свій народ.

Отже, патріотизм – це і є любов до свого народу. Це слово походить від латинського patria, що означає «вітчизна». Не потрібно плутати патріотизм із націоналізмом (вивищуванням свого народу над іншими), шовінізмом (ненавистю до інших народів) чи расизмом (зневагою до інших рас). Патріотизм – це благородна любов до своєї країни і до всього, що її формує: до народу, до культури, до історії, до рідного пейзажу і такого іншого.

Традиційний патріотизм має своє глибоке коріння в єврейсько-християнській традиції.

Книги Священного Писання переповнені прикладами справжнього патріотизму. Цар Давид захоплюється красою землі, яку дав Бог для народу. З якою любов'ю він переповідає славі та безславні події з історії Ізраїльського народу! У Псалмі 136 біблійний автор відкриває свою величезну прив'язаність до рідної землі: «Якщо я забуду за тебе, о Єрусалиме, хай забуде за мене правниця моя!» (136:5). Чудовим прикладом патріотизму є біблійний герой Неємія. Він присвячує своє багатство, свою кар'єру, ризикує життям – усе для відновлення рідної країни.

Історія християнства свідчить про те, що справжні християни не розділяли такі поняття, як служіння Богові і служіння своїй вітчизні. Реформатори XVI ст. були одними з перших, хто відкинув латині і свідою почав використовувати національні мови. Шведи й голландці під знаменами Реформації боролися за свою незалежність. Ми можемо однозначно сказати, що європейський базатонаціональний світ утворився саме завдяки Реформації.

Багато цікавих прикладів християнського патріотизму дає нам історія Сполучених Штатів Америки. Ще донедавна американці гордились тим, що живуть у найрозвинутішій і найбільш свободолюбній країні, а все тому, що ця країна була найбільш богословською і благочестивою. Більшість славних моментів історії Америки пов'язані з євангельською вірою її дітей. Християни в Південній Кореї сьогодні користуються заслуженою повагою, і це безпосередньо пов'язане з їхнім патріотизмом. Коли Корея опинилася під японською окупацією, тими, хто активно виступав в боротьбі за незалежність, були саме християни.

Білоруські протестанти аж до XX століття є для нас прикладом патріотизму. Предтеча білоруської Реформації Франциск Скорина в передмові до однієї з біблійних книг, яку переклав на рідну мову,

так розумів християнський патріотизм: «У добрих справах і в любові до Вітчизни її не лише жінки, а й чоловіки наслідували, і всякого труда і скорбів для Вітчизни не шкодували. Тому що від народження звірі, які ходять по пустині, знають свої нори, птахи, що літають в повітрі, знають свої гнізда, риби, які в морі плавають, відчують течії свої, бджоли і ті, що на них схожі, захищають свої вулики – так і люди до того місця, де народились і де виросли в Бозі, велику любов мають».

Інший великий реформатор Іван Будний у передмові до свого славного катехизису так звертався до князів Радзивілів: «Правильне це діло, щоб ваші княжецькі милості любили мову цього народу, у якому ваші предки і їхні княжецькі милості отці ваших княжецьких милостей займали важні посади». Наша євангельська історія багата чудовими прикладами справжнього патріотизму!

Що означає бути патріотом сьогодні?

Патріот – це той, хто, у першу чергу, ототожнює себе зі своїм народом і бере відповідальність за свою країну. Ця відповідальність виражається в тому, що тобі не байдужа доля твоєї Батьківщини, ти всіма силами їй служиши. Бути патріотом – це значить трудитися на благо свого народу, боротися зі всякою пітьмою, що намагається завадити твоєму народові здійснити своє призначення. Бути патріотом – це значить просвітлювати свій народ. Робити його таким, яким хоче бачити його Бог.

Християнин, що служить своїй країні, служить Богові. Але щоб правильно їй служити, потрібно її знати. Тому християнину потрібно пізнавати культуру, історію, природу; взагалі, жити у своїй країні. Християни як люди, які знають Бога (а Бог є Світло), повинні бути найбільш освіченими людьми в країні. Їм потрібно постійно мати правильний біблійний погляд на будь-яку реальність і будь-яку подію, що відбувається в країні. Християни повинні бути людьми, які знають, яким має бути життя в їхній країні.

Нас змінила ця війна

Дивлюся на свічки та квіти біля посольства Нідерландів і США, а кілька днів до того – біля посольства РФ після трагедії в Московському метро і розумію, що нас змінила ця війна. Українці стали кращими: навчилися проявляти співчуття, не соромитися сліз і «плакати з тими, що плачуть».

А все почалося 30 листопада 2013-го, коли люди з усієї України не змогли утримати сліз, дивлячись, як б'ють студентів. Потім були страшні грудень-січень, а особливо лютий. Стільки сліз, стільки «Пливе кача», стільки свічок, квітів та молитов... А тепер триває війна, коли смерті перетворилися на статистику. Ми не знаємо всіх імен. Страшний час. Але разом із тим якийсь справжній, усе штучне відпало.

Якими нас бачили раніше? Похмурі й непривітні, замислені та занурені в себе. Усміхнутися чужій людині – не зрозуміє ніхто. Звернути увагу на чоловіка в каналі – «напився; значить, так йому і

треба». Підійти до бабусі, яка копірсається у смітнику, – «не моя справа».

Ми були циніками, а стали... Ні, це романтиками, бо знаємо, що раю на землі не буде, – але хочемо вірити в перемогу правди.

Ми були байдужими, а стали щирими.

Колись казали: «Так, політика – то брудна справа, там неможливо бути чесним». Здається, Небесна сотня відмила політику своєю кров'ю. Тепер ми вимагаємо чесності.

Раніше вважалося, що без хабарів неможливо вижити. Нині ж я вірю, що водії воліють сплатити штраф, а не дати у кілька разів менший хабар (сама була свідком такого).

А ще ми бачимо, що немає більшої любові, ніж та, коли хтось життя своє віддає за ближніх. Ми нині немовби цілюємося любов'ю.

І можливо, колись ми не будемо надто швидко відводити очі, коли раптово зустрінемося поглядом із перехожим на вулиці, у маршрутці чи магазині, а усміхнемося незнайомцеві.

Юлія ЗАВАДСЬКА.

Бог кличе до справжніх відносин, а не до формальності

Читаючи Євангеліє, часто зустрічаємо моменти, коли Ісус сперечався з фарисеями. Цікаво, що фарисеї постійно намагалися зловити Ісуса та учнів на якихось діях, які суперечили то суботі, то традиціям тогочасного суспільства.

Одного разу вони звинуватили учнів, що ті в полі їли пшеницю в суботу. Але щоб побачити це, фарисеї повинні були теж ходити за Ісусом! Отже, тоді виходить, що фарисеї, досконало знаючи Закон, ходили за Ісусом і, відповідно чули Його слова, бачили чудеса. А Господь називає їх «гробами побіленими» (Мт. 23:27). Що ж тоді означають Його слова «милості хочу, а не жертви», які Він сказав одного разу у відповідь на звинувачення фарисеїв у тому, що Він «їсть із митниками та із грішниками» (Мт. 9:10-13).

Слово «милість» означає «співчуття, пережиття, милосердя, дар, який дається без очікування відплати». Тобто Ісус кличе їх (і нас також) до справжніх відносин з Богом, а не до виконання правил поведінки та законів.

На думку спадає аналогія відносин між дівчиною та хлопцем. Уявімо ситуацію, коли хлопець кохає дівчину всім серцем, робить їй подарунки, намагається проводити якомога більше часу у спілкуванні з нею, готовий своїм життям жертвувати заради неї. А водночас дівчина спілкується з ним у строго відведений час, сухо і без почуттів, не приймає його подарунків, має викривлене уявлення про цього хлопця і при цьому поводить так, наче саме так і виглядають справжні відносини і все нормально. Він старається, шукає, дарує, чекає... А вона розмовляє з

ним за графіком, з відчуття обов'язку.

Не треба думати, що фарисеї були найгіршими з людей і що їхні проблеми зійшли в небуття разом самими фарисеями. Кожен з нас може бути сьогодні таким фарисеем. Через свою викривлену уяву про Бога як про суворого суддю, який то карає, то цукерку дає. Через свою молитву з відчуття обов'язку або її відсутність взагалі. Через лицемірну поведінку: у церкві – щирий християнин, поза нею – як усі. Через своє небажання або лінощі шукати Бога та щирих відносин з Ним. І тоді я можу начебто ходити за Богом, але не чути і не пізнавати Його, як ті фарисеї в пшеничному полі.

До них і до нас в іншому тексті Ісус говорить: «Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що даєте десятину з м'яти, й ганусу і кмину, але найважливіше в Законі покинули: суд милосердя та віру; це треба робити і того не кидати» (Мт. 23:23).

Бог справді хоче з нами правдивих, щирих відносин. Він прагне бути нашим Другом, а не спілкуватися з нами за розкладом, який самі ж ми придумали.

Милість – це моя любов до Бога, будування відносин з Ним, яких Він дуже прагне. Жертва – це сухе виконання заповідей, без правдивих відносин. Бог хоче, щоб ми шукали Його лица не з обов'язку, а з любові. Тому що Він у Своему Однородженому Сині Ісусі Христі давно явив нам Свою незбагненну і безмежну любов.

«Бог же, багатий на милосердя, через Свою превелику любов, що нею Він нас полюбив, і нас, що мертві були через прогріхи, оживив разом із Христом, – спасенні ви благодаттю, – і разом із Ним воскресив, і разом із Ним посадив на небесних місцях у Христі Ісусі, щоб у наступних віках показати безмірне багатство благодаті Своєї в добрості до нас у Христі Ісусі» (Еф. 2:4-7).

Божа логіка і закони економіки

Притча про сіяча – одна з небагатьох притч, пояснення якої дає сам Ісус. Стосується вона розуміння Слова Божого.

Ісус вийшов з дому, а дім – це образ безпечного і звичного щоденного життя, наша буденність. Ісус вийшов із дому і сів край моря. Море – це образ небезпеки та смерті. Якщо хочеш почути або проповідувати Слово Боже, потрібно вийти зі свого дому, з буденного життя і наблизитися до моря – до небезпеки та смерті.

Але це не обов'язково означає фізичну небезпеку. Треба наблизитися до смерті свого комфорту та зручностей. Неприємні для мене люди або обставини, коли я змушений у чомусь вмирати для себе, і є тим морем небезпеки.

Чи я вже вийшов зі свого палацу? А чи це займаюся там євроремонт та оздобленням замість того, щоб вийти звідти?

Ще один цікавий момент – те, що Ісус сіє скрізь, навіть там, де точно знає, що майже нічого не проросте. З людської точки зору, це безглуздо – інвестувати щось цінне у те, що не дасть прибутку і навіть не поверне затрати. Але цим Господь показує, що для Нього немає втрачених людей. Це Божа логіка, для якої не діють закони економіки.

А чи є люди, в яких я вже перестав інвестувати свою любов, сили, добрі слова, вчинки? Чи я сію тільки там, де матиму прибуток або хоча б якусь гарантію, що щось проросте? Хай Божа логіка і приклад Христа ведуть нас до правильного розуміння.

Кредо.

Що ж таке раціональне харчування? Це, як тлумачить Вікіпедія, «достатнє в кількісному й повноцінне в якісному відношенні харчування; фізіологічно повноцінне харчування здорових людей із врахуванням їхнього віку, статі, характеру праці та інших факторів». Тобто це споживання корисної їжі в потрібній кількості і в потрібний час, що сприяє здоров'ю організму. Як же продукти вважаються корисними? У першу чергу рослини — фрукти, овочі, зернові (каші, хліб із цільної муки), рослинні нерафіновані олії, свіже нежирне м'ясо, риба, яйця, кисломолочні продукти. Те, що є корисна й некорисна їжа, стверджують не тільки сучасні дієтологи, але й Біблія. Поділ тварин на чистих і нечистих у Старому Заповіті можна витлумачити як турботу Бога про здоров'я Свого народу. Таким способом Бог сказав євреям, що їм споживати корисно, а що шкідливо. Законом було заборонено споживати кров та жир навіть чистих тварин (див. 3М.17:14, 5М.12:23, 3М.3:3,9,16,17). Тепер лікарі доводять, що тваринні жири стають причиною багатьох хвороб — від артеріальної гіпертензії до раку.

Що стосується їжі в Писанні, то хліб в ньому згадується як найбільш необхідна страва, яку готували щодня. Через те в Біблії і нагрівається на 509 виразів зі словами, коренем яких є «хліб». Правда, хліб тоді готували із зерна, змолотого на кам'яних жорнах, на звичайній природній заквасці, а не з борошна вищого ґатунку, позбавленого клітковини та більшості вітамінів і мікроелементів, та ще й забродженого дріжджами. Звичайним напоєм була вода, а вже потім — виноградний сік та розведене водою вино. Як пише Ерік Нюстрем, євреї споживали їжу двічі на добу, що відповідає нашому обіду та вечері (див. Лк.14:12). Основне споживання їжі — вечеря. Саме ввечері влаштовувалися бенкети.

Простолюди м'ясо споживав рідко. Практикувалися пости. Усе це сприяло здоров'ю, і таких хвороб, як склероз та з ним пов'язаних інфаркту, інсульту, діабету та інших недуг, що є наслідком порушення обміну речовин, серед простих людей не було.

«Щоб ваші серця не обтяжувалися ненажерством...»

Тепер, мабуть, ніхто не дивується, коли раптом у ніби здорового п'ятидесятилітнього чоловіка, а то й молодшого, раптом стався інсульт або інфаркт. Як потім з'ясовується, у нього була артеріальна гіпертензія (високий тиск), ознаки атеросклерозу. Я вже не кажу про такі поширені нині хвороби, як жовчевокам'яну, сечокам'яну, цукровий діабет, гастрит, геморої, рак. Цьому всьому знаходимо багато пояснень: життєві стреси, забруднені атмосфера, земля та вода, продукти з великою кількістю штучних хімічних домішок, зрештою — нераціональне харчування. Звичайно, так пояснюють ті, хто дивиться на життя більш приземлено й розважливо. Бувають й інші пояснення: така доля, такий хрест, така Божья воля, Бог карає, Бог учить і таке інше. Хто ж, усе-таки, має слухність? Звісно, усе відбувається не без Божого контролю й допуску, але не потрібно забувати й про свободу волі кожної особистості, про її право вибирати. Тому у своїх хворобах винні, у першу чергу, ми самі, а вже потім хтось інший чи щось інше. Тож вестиму мову про раціональне харчування та про стриманість, без якої не буде ніякого раціо.

З погляду здорового харчування сучасна харчова промисловість пропонує споживачам, м'яко кажучи, некорисну їжу. Вона перенасичена твердими жирами, рафінованими вуглеводами та білками (цукром, крохмалем, глютенем), різними штучними хімічними сполуками (барвниками, ароматизаторами, консервантами, різною отрутою як наслідку використання гербіцидів та інсектицидів). Така їжа отруює організм. Тому і не дивно, що тепер не знайдеш повністю здорової людини, а в поліклініках перед дверима лікарів стоять величезні черги хворих, які надіються, що виписана лікарем пігулка поверне їм здоров'я.

Даремні надії. Потрібно міняти власні стереотипи на продукти та харчування. Хоча б тимчасово відмовитися від магазинних ковбас, твердих сирів, копченостей, маринованих оселедців, маргарину, різних консервованих та мучних продуктів, солодощів, майонезу, соусів, солодких газованих

вод. І, звичайно, періодично постити. Хоча б раз на тиждень щонайменше 24 години.

Відомо, що навіть корисна їжа може шкодити, якщо нею зловживати. Наслідок переїдання — це не тільки випнутий живіт, але й надмірна худизна, коли організм настільки переповнений токсинами, що неспроможний переробити і засвоїти їжу. Але найбільш дошкульним результатом пристрасті до їжі є багато хвороб починаючи від печії, серцевої недостатності, артеріальної гіпертензії і закінчуючи раком.

Щодо ваги тіла, то офіційна медицина вважає її нормальною, коли вона дорівнює різниці зросту людини (у сантиметрах) та числа 100 плюс-мінус 10% різниці. Наприклад, для чоловіка зростом 170 см нормальною буде вага тіла від 63 до 77 кг. Якщо більше — то це вже ознаки ожиріння. Тож багато хто, ставши на вагу, помітить, що його тіло важче на 10-30 кг за допустиму норму. Деякі лікарі стверджують, що це і

є причиною більшості їхніх хвороб. Де ж нещасному організмові справитися з таких навантажень.

При теперішньому достатку та часто малорухомому способу життя завдяки поширенню техніки, коли вже не треба косити вручну чи ходити пішки, варто пам'ятати про стриманість в їжі. Або ще можна сказати — пам'ятати про помірність, держливисть, поміркованість у харчуванні.

Стриманість — це одна з рис християнина. Не уявляю собі апостолів огрядними череваними. Так само важко такими уявити усіх тих християн, які згадуються в книгах Нового Заповіту. Переглядаючи старі фотографії, бачу на них жилих чоловіків та струнких жінок. Думаю, що вони знали, що таке помірність і що таке піст. І, звичайно, знали тяжку фізичну працю.

Ісус Христос тілом Своім теж не був схожим на сучасного пересиченого їжею християнина. Йому як нікому іншому було відомо, що таке стриманість і як вона потрібна в духовній боротьбі. Маю на увазі стриманість не тільки в почуттях, але й у харчуванні. Один з прикладів Його стриманості — сорокаденний піст. Ми можемо тільки спробувати уявити, як вола Ісусаова плоть, але вона була винагороджена духовною перемогою. Удруге Господь показав, що значить для Нього їжа, після розмови з самарянкою, коли учні припрошували Його їсти. Тоді «Він їм відказав: «Я маю поживу на їдження, якої не знаєте ви... Пожива Моя чинити волю Того. Хто послав Мене, і справу Його довершити» (Ів. 4:32, 34). Як бачимо, їжа для Ісуса не була якоюсь цінністю, чимсь вартим уваги. Його цінності були в іншій площині — в духовній. А страви — тільки для того, щоб підтримати життя в тілі, не більше. Апостол Павло нас спрямовує не просто наслідувати Ісуса Христа, а бути таким, як Він у всіх відношеннях, коли каже: «... зодягніться Господом Ісусом Христом, а догоджання тілу не обертайте

на пожадливість!» (Рим.13:14).

Якщо ми втрачимо пильність і забудемо про стриманість, дозволимо «пожадливість» опанувати нами, то «череваними ліниви-ми» будуть не тільки критяни, про яких писав апостол Павло в Посланні до Тита, але й кожен із нас. Шлунок стане нашим богом, ми служитимемо своєму череву, як деякі безбожники, які називали себе віруючими. Про них згадував апостол Павло в листах до римлян та филипп'ян. Кінець цього шляху — загибель. І коли апостол писав: «... кожен змагун від усього стримується... вмертвляю й неволю я тіло своє, щоб, звіщаючи іншим, не стати самому негідним» (1Кор. 9:25, 27), то він мав на увазі не тільки власні молитовні та євангелізаційні зусилля, але й пости й інший контроль над своїм тілом.

Надмір їжі — тягар не тільки для нашої плоти, але й для нашого духовного ества. Тому Ісус і сказав, попереджаючи учнів про Свій другий прихід: «Уважайте ж на себе, щоб ваші серця не обтяжувалися ненажерством та п'янством, і життєвими клопотами, і щоб день той на вас не прийшов несподівано...» (Лк. 21:34).

Отже, серце, свій дух можна обтяжити «ненажерством», тобто об'їданням. Їжа може стати таким тягарем, що ми не матимемо сили для молитов, дослідження Слова Божого, для братської любові й добрих діл і навіть не помітимо, як настане Господній день. Правда, важко визнати себе ненажером. Але вага нашого тіла й думки про їжу можуть нам казати: «Так, ти ненажера. Зупинися».

Знаю, що зупинитися дуже важко, коли холодилик переповнений м'ясом, а на кухні постійно щось смажиться, тушкетується, аж шлунок тріпоче від апетитних запахів. А коли в нас засмокче «під ямкою», то здається, як не з'їмо, то помремо. Будьмо певні, смерть не буде, якщо стримуватимемося. Зате буде менше візитів до лікаря, менше таблеток, уколів, операцій, а з ними й витрат. Буде легкість у тілі та в душі. Пам'ятаймо: щастя не в їжі, а «Царство Боже не пожива й питво, але праведність, і мир, і радість у Дусі Святий» (Рим.14:17).

Василь МАРТИНЮК.

БЕЗУМСТВО

«Щоб не був хто блудник чи безбожник, немов той Ісав, що своє первородство віддав за поживу йому» (Євр. 12:16).

Бог Своєї слави не віддасть нікому. Що би в нашому житті не відбулося, треба завжди дякувати Творцеві за явлені милості, труднощі і випробування.

Іноді люди забувають подякувати Богові за звичайні речі. Ми звикли славити Його, коли відбувається щось особливе, неймовірне. Сказати ж «дякую» за повітря, воду, рідних і близьких деколи й на гаду не спадає. А найстрашніше — виявитися невдячним тоді, коли Творець торкається Своєю всемогутньою рукою до враженого недугою тіла.

Катерина була віруючою жінкою. Вона ніколи не нарікала, коли чоловік приходив додому пізно вночі і п'яний, і не сварилася. Вона тільки молилася й очікувала чуда.

Життя йшло день за днем, і здавалося, нічого вже не зміниться. Але в Господа на все свій час. Одного дня в Костянтина виявили рак. Він сидів на

дивані з пригніченим виглядом і згаслим поглядом. Для нього це означало кінець дороги...

— Костю, ходи зі мною на зібрання, — присівши біля чоловіка, ласкаво промовила Катя. — У Бога нема нічого неможливого. Тобі треба примиритися з Ним. І якщо Господь змилюється, Він навіть може зцілити тебе.

Чоловік згодився піти. І сталося чудо. Того недільного ранку біля кафедри зі сльозами на очах і впокореним серцем колишній безбожник голосно молився до Всемогутнього Господа. Так Костянтин покався і примирився з Богом.

Після чергового обстеження головний лікар запросив Костянтина до свого кабінету для розмови. Він сів у своє крісло і задумливо подивився на чоловіка, що сидів перед ним.

— Я нічого не можу зрозуміти, — на решті промовив лікар. — Усі попередні аналізи показували, що у вас рак. Але сьогодні, після повторного аналізу, ми нічого не виявили. Як це могло статися? Не міг же він просто випаруватися!

— Я знаю, лікарю, як це сталося, — з усмішкою промовив Костянтин. — Це Христос зцілив мене.

— Казка та й годі. Але як би там не було, я радий, що ви здорові, — з цими словами лікар подав Костянтину руку, і вони попрощалися.

Додому Костя не йшов, а летів, як

на крилах. Забігши додому, він обняв дружину і радісно сказав:

— Катрусь, я здоровий, раку нема!

— Слава Богові! Я знала, що Бог милосердний.

— Я хочу прийняти водне хрещення і служити Богові. Ми сьогодні ж підемо і поговоримо про це з пастором.

Микола Васильович з радістю вислухав свідчення про зцілення і бажання Кості стати членом церкви. Хрещення було урочистим і радісним для всіх членів церкви, а особливо для Костянтина. Той факт, що Бог спасає і зцілює від недуг, тішив віруючих людей.

...Минув місяць відтоді, як Костя став членом церкви. Здавалося, все було добре... Але сталася біда. Отримавши зарплату, Костя прийшов додому напідпитку. На порозі його зустріла дружина. Побачивши чоловіка, вона аж сплеснула руками.

— Як же так? Бог зцілив тебе, а ти знову напився.

— Та не зцілив мене Бог. Це все просто випадковість. Я...

Костянтин не встиг договорити, як вправ на підлогу замертво...

Як легко людина може засумніватися в Божій милості і проміняти спасіння на нічого не варте задоволення цього світу. Хай ця історія про людське безумство послужить для всіх уроком.

Світлана БУРДАК.

Ознаки розумних людей

Чи вважаєте ви себе розумною людиною? Звичайно, усі хочуть бути розумними. А як визначити, хто розумний, а хто ні?

Ось десять ознак розумних людей:

1. Вони говорять не так багато, як роблять. Бо знають, що лише слухаючи інших, вони стають розумнішими.
2. Вони знають багато інших речей поза межами своєї спеціалізації. Їх обдарованість полягає в тому, що вони постійно виявляють зацікавленість до того, чим інші займаються.
3. Вони зі спритністю дають собі раду на роботі і вдома. І при цьому не втомлюються, зберігаючи цей баланс. Їм вдається справлятися на всі сто відсотків з тим, чим вони зайняті, одразу на всіх фронтах.
4. Вони живляться актуальною інформацією, часто переглядають стрічки соціальних мереж і популярних сайтів, вловлюють світові тренди і настрої суспільства.

5. Навіть коли в їх житті все йде не так, як хотілося, — вони будуть усміхатися. Їх розумний мозок пропонує варіанти розвитку подій швидше, ніж що-небудь погане може статися.

6. Вони знають, що зазвичай вони — найрозумніші люди в кімнаті, але ніколи не намагаються це довести. Замість цього вони зроблять все, щоб зробити кого-небудь в цій кімнаті таким же розумним, як і вони.

7. Якщо вони — керівники, вони зроблять все, щоб люди, які з ними працюють, ставали розумнішими, контактнішими і популярнішими.

8. Вони мають приховані навички, які ніколи не показують доти, поки їм це не буде потрібно. Вони не потребують виявляти всі свої можливості, щоб довести, що вони кращі за інших.

9. Коли вони поруч з вами, ви ніколи не дізнаєтеся, яку освіту вони здобули, поки ви не відкриєте їх резюме.

10. Вони ніколи і за жодних обставин не покажуть вас нерозумним, навіть якщо їм це буде за просто зробити. Вони навчилися на гіршому досвіді, що, роблячи когось нерозумним, вони самі виглядають нерозумно.

Що більше від їжі та одягу?

Чи впливаємо ми на своє життя, його якість і тривалість своїми рішеннями, діями і вчинками? Однозначно так. Якщо пріоритети поставлені неправильно — це обов'язково негативно відобразиться на житті.

Індустрія моди має сьогодні величезні прибутки завдяки нашому бажанню гарно виглядати. Це нормально і природне бажання, якщо воно не стає домінувати над іншими, важливішими для життя сферами, і не набуває перебільшених розмірів. Деякі люди готові платити величезні гроші, лиш би одержали наймоднішу річ. Часто за рахунок одягу людина хоче викликати захоплення. «Якщо я буду модно виглядати, мене любитимуть».

Це помилкова думка. Ставлення залежить не від того, модно чи не модно ми одягнені, а від наших дій і вчинків. Це тільки «зустрічають за одягом, а проводжають — за розумом». Істинна цінність людини визначається тим, що в неї всередині. Є сім'ї, які економлять на харчуванні, щоб придбати модну річ. За дуже короткий проміжок часу придбані речі стають немодними. А здоров'ю завдано непоправної шкоди. Часто можна спостерігати, як після відходу людини її речі роздають сусідам і друзям. Людини нема, а речі залишаються. Чи не потрапила вона більше, ніж належало, сил, часу й енергії, щоб їх придбати?

Тіло (наше життя) — більше за одяг. Деякі люди модно й добре одягнуті, а їх вигляд свідчать про те, що вони «переїдають» і «перепивають». Те, що покриває тіло, турбує їх більше, ніж саме тіло.

Кожна людина має природну потребу в їжі. Іноді люди перетворюють цю потребу на задоволення, яке переходить в зажерливість, і харчуються не для того, щоб жити, а живуть для того, щоб їсти.

Наш організм можна порівняти з машиною. Як від поганого бензину псується двигун, так неправильно і недбале харчування призводить до втрати здоров'я. Як тіло потребує здорової їжі, так і душа потребує правильного і здорового харчування. І що вона споживає, те ми і є. Не випадково сказав наймудріший цар Соломон: «... Як у душі своїй він обраховує, такий і є» (Пр.

23:7). Наші думки залежать від того, з чим ми спілкуємося, що читаємо, які фільми дивимося. І якщо ми часто сваримося, обмовляємо, перегледаємо фільми з насильством і вбивствами чи порно, ми харчуємо свою душу «відходами» із звалищ.

«Не дайте себе звести — товариство лише псує добрі звичаї» (1 Кор. 15:33). Якщо ми дивимось розпусні фільми, говоримо про розпусту, «прокручуємо» в думках розпусне — це нас робить розпусниками. Насильства, грабунки, вбивства і ненависть народжуються в нашому серці і думках як насіння. Сам вчинок — це вже плід того насіння.

Буває, нам самим не подобається наша реакція на щось. А це все — результат того, що раніше ми дивилися і чим погодилися «живити» свою душу. Чим «годували», такий і результат, такі плоди в нашому житті.

Якщо нема миру і спокою, ніяка одежа чи їжа не принесуть нам задоволення, тільки короточасну радість. Фізичне тіло починає нудити, приходять депресія, розчарування... Людини вже не до вбрання чи їжі.

Бог створив людей для того, щоб любити їх, а люди відкинули Його любов, Його чудові плани і благословення на їхнє життя. Вони повірили ворогові — сатані, полюбили більше те, що принесло їм біль і страждання, — гріх. Гріх розділив людину з Богом, приніс розчарування, страждання і страх.

«Злодій тільки на те закрадається, щоб красти й убивати та нищити» (Ів. 10:10). Дияволові вдалося зруйнувати наші стосунки з Богом, щоб наше життя було розбите. Тому душі не приносять насолоду ні їжа, ні одяг, ні що інше. Адже душа розділена з Тим, Хто єдиний може наповнити її любов'ю і миром, дати справжню насолоду і спокій, відкрити суть життя і призначення для кожної людини.

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Ів. 3:16). Ісус Христос був розп'ятий на хресті, щоб ми одержали прощення за гріхи і примирилися з Богом-Отцем.

Сьогодні кожна людина може знайти спокій для душі, прийняти прощення і не мучитися більше від почуття вини і болю. Кожна людина може напоїти душу і дух любов'ю від Того, Хто може втішити і наситити, як ніхто інший.

«Душа — більша від їжі, а від одягу тіло».

Ознака живої віри

Як можна впевнитися у власній вірі? Чи може віра батьків спасти? Чим виміряти істинність своєї віри?

Апостол Яків, пишучи лист розпорешеним по Римській імперії християнам-євреям, мав на меті пояснити, як проявляється жива, а не вдавана віра в буденному житті. Одна з її ознак – турбота про ближніх.

«Яка користь, брати мої, коли хто говорить, що має віру, але діл не має? Чи може спасти його віра? Коли ж брат чи сестра будуть нагі і позбавлені денного покриву, а хто-небудь із вас до них скаже: «Ідіть з миром, грійтесь та їжте», та не дасть їм потрібного тілу, – що ж то допоможе? Так само й віра, коли діл не має, – мертва в собі!» (Як. 2:14-17).

Здається, це не новина. Мало хто хоча б раз не чув притчу про доброго самарянина. У ній Ісус пояснював, хто є ближнім. Турбота про тих, які поряд, не робить винятку для жодного віруючого. Адже автор листа звертається до всіх християн: бідні вони чи багаті, служителі чи рядові члени. До того ж уже тоді Божо Церква перебувала під тиском авторитарної влади. І ось що важливо, – «планка» не опускається. Необхідно «брати ту ж висоту» турботи про ближніх. Християнство вимірюється не тим, що ми маємо, а тим, що ми даємо і що в нас залишається. А для цього немає винятків.

Не лише на словах, але й на ділі

Турбота здійснюється не лише словами, а й учинками. «Діточки, любимо не словом, ані язиком, але ділом та правдою» (1 Ів. 3:18). Існує багато форм псевдодуховності. Одна з них полягає в тому, що люди говорять гарні слова (наприклад, «слава Богу», «Господь нагледить», «все буде добре», «зробимо на Божу славу»), але в житті їх не застосовують. Критичні ситуації можуть виявити таких людей. Вони обходять нужденних, як левит і священник у притчі Ісуса, що були зайняті важливішими, «духовними» справами.

Неупереджене ставлення

Піклування відбувається без упередженого ставлення. Незалежно від статі та віку брат чи сестра можуть стати об'єктами нашої опіки. Апостол навіть не уточнює, чи мають адресати якісь проблеми в стосунках з такими людьми. Бо ж легко любити тих, які люблять тебе, які можуть віддячити за любов, які нам до вподоби. І, звісно, добре, якщо наша доброта не замикається лише на них, а переходить на тих ближніх, які ще вчора були до нас далекі та байдужі.

Задовольняти потреби, а не забаганки

Дбати необхідно за потребою. Як сказано в тексті: «... нагі і позбавлені денного покриву...» Бог не покладає на нас обов'язку задовольняти забаганки та примхи людей.

Постійність піклування

І, нарешті, клопотання про ближніх не повинне бути тимчасовим. Тобто це не разова дія, щоб виконати правило. Оскільки турбота – це одна з ознак живої віри (невмирущої), то вона не може закінчитися після якоїсь спроби. Віра – це не лише прийняття фактів, але й спосіб життя, шлях, яким ми регулярно крокуємо. Піклування про нужденних – це справа не просто чийогось сердечного співчуття, але глибоких біблійних переконань про Бога і Його нескінченну доброту до грішників, які отримують те, чого не заслуговують своїм життям.

Відтак одна з ознак живої віри – турбота про ближніх.

Артем ПРИСТУПА.

Особливості східної мудрості

За Свого короткого служіння на землі Ісус Христос, навчаючи народ Божої мудрості, неодноразово використовував притчі. І нічого дивного в тому немає, адже на Сході завжди й у всі часи цінувалася мудрість, яку можна було висловити образно. Така вже культура Сходу – сказати про щось важливе не прямо, а через цікаву історію, висновок з якої має зробити сам слухач. У давній культурі дуже поважали жанр притчі. Адже за його допомогою можна було не просто навчати людей, а показати практичне застосування істини.

Цей жанр був і є настільки близьким і зрозумілим простим людям, що в деяких народів з'явилися цілі цикли притч про життя й учення визначних людей. Чого варта лишень збірка народних притч про життя легендарного мудреця Ходжі Насреддіна.

Сучасна назва «притча» походить від грецького слова параболі – коротка пізнавальна історія, алегоричний вислів, у якому міститься моральне чи релігійне повчання. Цим словом узагальнювали всі вислови й твердження, спрямовані на стимулювання мислення слухачів.

Власне притча (або приповідка) не є винятково плодом східної культури. Але саме на Сході, де мудрості відводилося надзвичайно важливе місце в житті людини, вона відіграла основну роль у навчанні підростаючого покоління.

Біблійні притчі

У Біблії притчі відіграють надзвичайно велику роль. Той факт, що в ній є книга, яка називається «Приповідки Соломона», говорить сам за себе. У Старому Заповіті часто використовували метафоричні образи, основною метою яких було показати стосунки Бога і людей. Іноді це були просто оповіді, іноді – дії, а іноді – цілі життєві долі (як, наприклад, сімейні стосунки пророка Осії).

Ісус теж охоче використовував притчі. Багато вражаючих фактів про Царство Небесне, про стосунки з Богом і між людьми Спаситель якнайкраще висловив саме у формі простих і буденних історій.

Усі ці історії базувались на відомих фактах чи ситуаціях із життя людей. Для

Просто про важливе

Усім відомий вираз «Езопова мова». Ним характеризують окремі вислови, частини промови чи навіть цілі історії. У дитинстві я ніяк не міг зрозуміти, у чому їх секрет. Адже все як на долоні. І лише подорослішавши, зрозумів глибину й силу таких водночас простих і глибоких оповідей.

Уже пізніше я збагнув ще одне – усі ці байки (а варто зазначити, що в українській мові це слово має два значення: неправдива історія і повчальна розповідь. Так от, я маю на увазі саме ідею повчальної оповіді), історії, порівняння й алегорії – це продукт мудрої культури Сходу, яка узагальнила такі літературні творіння однією назвою – притчі.

А ще пізніше я довідався, що Ісус Христос, найбільший Учитель на землі, Спаситель і Син Божий, не цурався таких от побутових і, здавалося б, банальних історій і залюбки використовував їх у Своїх бесідах із людьми. Після Його смерті ці історії стали широко відомими в усьому світі, давши потужний поштовх для багатьох літераторів прийдешніх поколінь.

слухачів вони були зрозумілими, адже подібне вони чули змалку. Тому їх легко запам'ятовували й переказували. Іноді ці історії шокували слухачів, іноді – викликали сльози, гнів, однак ніколи не залишали байдужими.

Небесні принципи через призму земних подій

Деякі люди, читаючи біблійні історії, стверджують, що притчі Ісуса не такі вже й визначні, що вони – плід тієї культури, у якій Він виховувався, що Він використовував усе те, що до Нього віками накопичував єврейський народ.

Проте навіть неозброєним оком видно, що притчі Ісуса мали вражаючий вплив на слухачів, ставили їх у нетипові ситуації (несправедливий управитель, ближній самарянин, блудний син), виходили за рамки тогочасного світогляду й ламали його. Та є ще одна різка відмінність, яка є головною ознакою цих коротких історій.

Слова Ісуса Христа не спрямовані на навчання мудрості чи стимулювання процесу мислення Його слухачів як таких. Усі вони були сказані для того, щоб відкрити, показати й зробити зрозумілими принципи Небесного Царства. Усі історії, що були взяті з повсякденного життя, указують лише і тільки на Творця і наше становище перед Ним. Усе життя Ісуса Христа було спрямоване на те, щоб відкрити людям Живого Бога й дати можливість налагодити прості та щирі стосунки із Творцем. Використову-

ючи притчі, Ісус неначе вказував слухачам – дивіться, Бог усюди, немає такого місця чи події у вашому житті, де Його немає. І немає жодної ситуації в житті людини чи в існуванні світу, у яких не можна було би побачити віковічні Божі принципи.

Адже все, що є на землі, створив Бог. Усе діє за Його законами й відображає задум Творця. І навіть людина з найчистішим серцем і спаленим сумлінням сподівається на якусь чи чийось справедливість – тобто на той вищий принцип, який вона своїм же життям паплюжить.

Саме це приваблювало слухачів до Христа, змушувало їх захоплено слухати прості історії, і це хвилювало їхні серця. І саме цим внутрішнім змістом і відрізняються притчі Христа від хай навіть надзвичайно талановитих і оригінальних приповісток інших авторів. Адже не мораль зачіпала людей, а та звістка, яку через подібні історії Бог доносив до Свого народу.

Чому Христос говорив притчами? Чому вибрав такий непростий шлях? Для чого потрібно було приховувати прості Божі істини за лаштунками якихось алегоричних історій? Це питання цікавило й апостолів.

Відповідаючи на це запитання (а воно було поставлене після того, як Ісус розповів відому притчу про сіяча), Ісус Христос сказав, що комусь дано пізнати таємниці Божі, а комусь – ні. Маючи на увазі таємниці Царства Божого, Ісус використав слово «містерію», від якого походить відоме нині слово «містерія». Цим словом називалося

дійство, яке могли бачити всі, проте істинний зміст побаченого розуміли лише вибрані. Таким чином Спаситель указував на те, що багато людей знають і навіть бачать Божі принципи в дії, проте для них їхній істинний зміст прихований.

Для тих, хто відкрив своє серце Богові, хто йде за Ним і хоче бачити Його присутність у своєму житті, справжній зміст історій стає відразу ж зрозумілим. А ті, хто не хоче чути чи не бажає знати й звертати уваги на дію Божу в цьому світі, потребують наочних прикладів Божого всевладдя. Вони змушені побачити, що Бог присутній у всіх процесах на землі.

Бог відкриває Себе людям!

Саме тому апостол Павло, звертаючись до церкви в Римі, каже, що людям немає виправдання перед Богом, адже Його дія та сила видна в усьому творінні. «Бог гнівається, бо все, що може бути відоме про Бога, досконально ясно, бо Він зробив це ясним для людей. Відтворення світу для людей стали ясними і зрозумілими Його незримі властивості – вічна сила Його і божественність. Це видно по тому, що Бог здійснив. Отже, немає людям виправдання за гріхи їхні, бо навіть знаючи Бога, вони не прославляли Його й не дякували. Вони зникли думками своїми, а їхні нерозумні серця затьмарилися» (Рим. 19:21, сучасний переклад).

Бог поклав Свої принципи в основу існування всього сущого на землі, тому жодній людині не буде виправдання, коли вона, маючи такі свідчення Його милості й любові, відкидає як Його існування, так і Його турботу про себе. Адже ті, хто хоче побачити Бога, можуть легко Його побачити навіть у найпростіших і найзвичайніших речах.

Притчі дуже легко читають і сприймають усі люди. Але не хочеться, щоб люди легковажно ставилися до них. Бо за цією легкістю можна не побачити тієї важливої істини, яку Спаситель хотів передати всім тим, хто житиме на землі. А не збагнувши цього, можна прожити «легке» життя й жодного разу не побачити великого Божого чуда у таких звичних, проте таких дивовижних повсякденних речах, пронизаних Божою звісткою, а головне – залишитися поза Божою благодаттю.

Олег БЛОЩУК.

Притча про блудного сина

В одного чоловіка було двоє синів. Нецікаво стало молодшому сину жити в батьківському домі: треба працювати на полі, орати землю, викопувати бур'яни, підживлювати поле, поливати, копати, багато поту проливати.

І ось що молодший син вирішив: «У батька грошей багато, отже, там є і моя частка. Навіщо мені працювати, якщо гроші в батька є». І сказав батькові: «Отче! Дай мені належну мені частку майна». Батько розділив маєток між синами. Старший син залишився вдома допомагати батькові. Зрадів молодший син, не треба тепер працювати і слухати батьківські повчання, як жити і поводитися: «Усе, досить! Я вже дорослий, борода почала рости, все вже знаю і все вмію, надовго мені таке життя, хочу іншого спробувати. Адже життя одне, необхідно все встигнути пізнати і спробувати». І пішов у далекі краї.

Тільки вийшов за поріг, а назустріч йому жінка у вбранні блудниці, з підступним серцем, галаслива і непокірна; ноги її не живуть в домі її: то на вулиці вона, то на майданіх. Вона обнімала його, цілувала. Ласкавими словами заманила його, м'якістю уст своїх заволоділа ним. І він пішов за нею, як віл йде на забій, як пташка, яка кидається в сіті і не знає, що вони — на погибіль її.

Забув молодший син повчання батька і матері: «Хай не збочує серце твоє на дороги її, не блукай ти стежками її, бо вона багатьох уже трупами кинула, і численні всі, нею забиті! Її дім — до शेолу дороги, що проводять до смертних кімнат...» (Прип. 7:25-27). Та мало що говорять батьки. Їх думка вже застаріла, вони — як вчорашній день. «Життя минає, а мені й згадати буде нічого!». І про наречену свою забув. Розбила серце його та жінка, побавилася і кинула. І прийшли в його серце гірота, біль, розчарування, злість і образа.

Продовжив свою дорогу син і зайшов до корчми, адже на серці — туга. Грошей в нього було багато, тому й «друзі» одразу появились. «Нумо сум-печаль розганяти, горілку пити і дівчат цілувати». І знову не послунав сина настанови батька: «Не дивись на вино, як воно рум'яніє, як виблискує в келиху й рівненько ллється, — кінець його буде кусати, як гад, і вжалить, немов та гадюка, — пантруватимуть очі твої на чужі жінки, і серце твоє говоритиме дурощі... І ти будеш, як той, хто лежить у середині моря, і як той, хто лежить на шогловім верху. І скажеш: «Побили мене, та мені не боліло, мене штурхали, я ж не почув, — коли я прокинувся, шукатиму далі того ж» (Прип. 23:31-35).

Пили тиждень, другий. Не в одній бійці брав хлопець участь, не один шрам отримав. Хтось, ризикуючи життям за інших, отримує «шрам честі». А про ці рани і шрами соромно й згадувати. «Вино — то насмішник, напій п'яний (горілка)

— галасун, і кожен, хто блудить у ньому, немудрий» (Прип. 20:1).

Ще гірше стало на серці від печалі і безнадії. Гроші швидко зникають, коли не працюєш. Та й «друзів» зразу поменшало. Молодший син думав, що як грошей не стане, друзі почнуть його пригощати. Але вони без грошей і знати його не хотіли.

Ось ще один гіркий урок одержав він. За гроші не можна придбати друзів. Ті, кому без грошей ти не потрібен, тобі не друзі. Він розтринькав маєток, живучи безпутно. Коли ж розтратив усе, настав великий голод в тій країні. Одяг зносився, від нього тхнуло. Вже нічим він не нагадував колишнього вродливого юнака. Попросився до якогось чоловіка в найми. А той послав його на поля свої пасти свиней, адже нічого більше син не вмів робити, нічого за ці роки не навчився. І він радіий був наповнити шлунок свій хоч стручками, що їли їх свині, та ніхто не давав йому.

Тільки тепер, опинившись біля свинячого корита, молодший син зрозумів, що він мав і що втратив, ким він був і ким став. Зовсім гірко стало йому. Батьківські гроші розтринькав, усе, що хотів спробувати, спробував. Думав, що це так добре, а насправді відчув себе не сином батька свого, а свинею, яка наїлася стручків із свинячого корита.

Заплакав хлопець і вирішив піти до батька та й сказати йому: «Проґрішився я, отче, проти неба та супроти тебе і недостойний вже зватися сином твоїм; прийми ж мене, як одного зі своїх наймитів» (Лк. 15:18-19). Встав і пішов. Та чи прийме його батько, чи зможе забути й простити після всього, що він наробив?

Сумно було на серці батька, коли син покинув отчий дім. Але не було дня, щоб він не очікував повернення сина! Рано вранці виходив на дорогу, по якій колись пішов від нього син, і довго-довго виглядав, чи не повертається він. Батько ніколи не переставав любити сина. І коли побачив його на дорозі, такого нещасного і жалюгідного, то переповнився жалем, побіг і кинувся на шию йому. А потім наказав рабам своїм принести найкращу одягу і зодягнути сина, подати перстень на руку його і взуття на ноги. А ще заколотися теля. І почали всі їсти й веселитися. Бо той син був мертвим і ожив, пропадав — і знайшовся.

Думаю, кожен з нас вже досить наївся «стручків» у своєму житті і побував біля свого свинячого корита. А Бог-Отець все виглядає, чи не повертається хто з нас додому. Він готовий простити кожному всі гріхи і все забути.

Прости нам і помилуй нас, Отче, блудних синів і дочок, розбещених, лихослівних, егоїстичних і жорстоких, байдужих і божевільних, ненаситних в гріхах...

Ісус Христос, Син Божий, був розп'ятий на Голгофському хресті за наші беззаконня і злочини, щоб ми були виправдані перед Отцем. Ісус Христос вже заплатив наш борг перед Отцем за всі наші гріхи ціною власного життя. Отець простив, Отець забув, Отець любить нас. Перед нами — нове майбутнє, нове життя в чистоті і святості, радості і перемозі над гріхом.

Загадковий апостол

Серед учнів Ісуса був чоловік, котрого звали Симон Зилот. Євангеліст Лука пише: «А коли настав день, покликав Він учнів Своїх і обрав із них Дванадцятьох, яких і апостолами Він назвав: Симона, якого й Петром Він назвав, і Андрія, брата його, Якова й Івана, Пилипа й Варфоломія, Матвія й Хому, Якова Алфієвого й Симона, званого Зилотом» (Лк. 6:13-15).

Той же Лука згадує Симона Зилота ще раз в Діях святих апостолів. Перший розділ цієї книги починається розповіддю про те, як апостоли вислухали від воскреслого Ісуса Христа заключну настанову і повеління залишатися в Єрусалимі. Потім вони побачили на горі Оливній вознесіння Господа. «Тоді вони повернулися до Єрусалиму з гори, що Оливною звється і що знаходиться поблизько Єрусалиму, на віддаль дороги суботнього дня. А прийшовши, увійшли вони в горницю, де й перебували: Петро та Іван, та Андрій, Пилип та Хома, Варфоломій та Матвій, Яків Алфієв та Симон Зилот, та Юда Яковів» (Дії 1:12-13).

Загаданий апостол Симон Зилот — фігура загадкова. І не тільки тому, що відомості про нього вкрай бідні, а передусім через його прізвисько — Зилот. Воно погано стикнується зі світоглядом учня і послідовника Ісуса Христа.

У стародавній Юдеї політичні радикали, якими були зилоти (зелоти), і аполітичні християни-апостоли настільки суттєво відрізнялися, що уявити поєднання зилотських і апостольських засад в одній особі вкрай важко. Однак в апостолі Симоні, названому Зилотом, це поєднання якось дивним чином існувало, породивши загадку, яка вимагає роз'яснень.

Один із можливих шляхів для вирішення цієї загадки може пролягати через спробу реконструкції, хоча б у загальних рисах, того соціально-історичного контексту, в якому могли появлятися люди з такими прізвищами, як Симон Зилот.

Дві національні ідеї — «збирання земель» і «збереження народу»

Юдея часів Ісуса, підкорена імператорським Римом, була окупованою територією і ареною зіткнень не лише двох держав, а й двох національних ідей.

З одного боку, існувала римська імперська ідея «збирання земель», що несла в собі потужний заряд трансгресивності із властивою їй стратегією перетину чужих кордонів. Її брутальне політичне послання проявлялося з особливою жорстокістю там, де «збиранню» підлягали не безлюдні простори, не гігантські безгосподарські землі, а землі, де проживали народи з віковими укладами життя, стародавніми культурами і давніми традиціями. Коли імперський силовий вектор настановлювався на прагнення чужих народів жити так, як ти вважали за потрібне, це призводило до масштабних зіткнень ворогуючих політичних груп, до затяжних і часто кровопролитних протистоянь.

Імперській ідеї «збирання земель» протистояла давньоєврейська ідея «збереження народу». Вона мала локальний, суто національний характер. Її прихильни-

ми були стурбовані, передусім, свободою і добробутом власного народу, збереженням його національної і релігійної ідентичності в умовах імперської поліетнічності і експансії чужорідного поганства. Щоб захищати себе від диктатури ворожих зовнішніх сил, необхідні були і духовні сили, і політична воля, і моральна відвага.

Серед юдеїв, готових до такого захисту, виділявся авангард найактивніших радикалів, що володіли загостреною релігійною і національною свідомістю. Вони енергійно виступали проти васаальної залежності своєї держави від Риму, проти імперського засилля і були готові використати весь арсенал доступних їм засобів аж до відвертого виступу із застосуванням зброї. Їх називали зилотами (від грецького — ревнитель, прибічник).

Імперська практика ущемлення релігійних і національних почуттів юдеїв робила зилотів непримиреними ворогами як римської влади, так і їх ставлеників іродіян — регіональних правителів і держчиновників.

Давньоюдейський «правий сектор»

Рух зилотів як радикально озброєної опозиції імперському режиму окупації виник в епоху Маккавеїв, у I ст. до Р. Х. Постійна присутність на ізраїльській землі іноземних військ, важкий тягар імперських податків робили зилотів готовими до найрізкіших форм протесту, у тому числі до перманентної партизанської війни. Це була справжня «партія війни», партія національно-визвольної боротьби з окупантами.

Алан Сторкі, автор книги «Ісус і політика», пише: «Невелика, але добре організована меншість бачила в римлянах поган, чия присутність на землі Ізраїлю була нестерпною образою для Бога. Вони готові були битися і, якщо буде потрібно, померти за скинення римського панування... Частину групи становили терористи чи розбійники, що підстерігали іродіян і римлян в пустинних місцях і нападали на них за першої ж можливості. Зрозуміло,

для одних вони були злочинцями, а для інших — героями».

Той же Сторкі зазначає, що слово «розбійники», яким недруги таврували зилотів, треба вважати незаслуженою образою. «Це були борці за свободу, а не грабіжники і вбивці. Їх готовність померти... була свідченням глибокого патріотизму. Зилоти славилися своєю здатністю переносити біль і страждання заради справедливості. Вони твердо вірили в Бога як єдиного Володаря Ізраїлю і в те, що юдеї не повинні підкорятися Риму... Повстання проти римлян стало для них моральним обов'язком».

Окупанти жорстоко розправлялися із зилотами. Так, у 4 році до Р. Х. фарисей Саддок і законовчитель Юда підняли зилотський бунт. Їм вдалося захопити царський збройний арсенал і здійснити ряд успішних бойових операцій. Однак влада придушила повстання. Значна частина його учасників була знищена, а ті, що залишилися живими, опинилися в полоні. Дві тисячі зилотів були розп'яті вздовж дороги, а інших продали в рабство.

Йосип Флавій про зилотів

Давньоєврейський історик Йосип Флавій (37-100 рр.), якого можна вважати сучасником Ісуса Христа і апостолів, залишив кілька фундаментальних праць, у тому числі твір під назвою «Юдейська війна». У ньому він приділив зилотам доволі велику увагу.

Замолоду Йосип Флавій підтримував національно-визвольний рух юдеїв і одного часу навіть очолював боротьбу галілейських зилотів проти Риму. Однак пізніше, зазнавши під час одного з повстань поразки і потрапивши в полон, він перейшов на бік римлян. Маючи досвід війни в обох ворогуючих таборах, він був добре ознайомлений з питаннями політичного протистояння цих двох сил.

В «Юдейській війні» він, вже освоївшись в ролі зрадника-перебіжчика, нещадно критикує зилотів, таврує їх як поганих людей, шахраїв, розбійників, грабіжників, вбивць. Він розповідає чимало історій про те, як загопи зилотів, розсіяні по Юдеї, вели партизанську війну проти окупаційних військ, як вони, завдаючи відчутних ударів противнику, часто зазнавали поразки. Римляни жорстоко переслідували їх і нещадно знищували. Особливо красномовна історія падіння легендарної фортеці Масада, яку детально описує Йосип Флавій.

Десятий римський легіон, оточивши і врешті-решт захопивши це унікальне укріплення, що здавалося неприступним, виявив там лише трупи захисників. Не бажаючи стати рабами римлян, терпіти ганьбу і приниження, тисяча юдеїв, що були всередині фортеці, віддали перевагу смерті перед полонем. Спочатку чоловіки перебили своїх дружин і дітей. Потім десять вибраних за жеребком воїнів перебили всіх інших. І нарешті один із десяти зилотів, знову ж таки вибраний за жеребком, вбив дев'ять своїх соратників, щоб наприкінці вбити й себе.

Чому Симон Зилот перестав бути зилотом?

В Юдеї існували три великі спільноти зилотів — галілейські (найрадикальніші), єрусалимські і зайорданські. Ісус був знайомий із зилотським рухом не за чутками. Галілея, де Він провів майже три десятиліття земного життя, кишіла зилотами. Родом із Галілеї був Симон Зилот.

Існує думка, що апостоли Петро, Андрій і Юда також були пов'язані із зилотами. До останніх належав і Варавва, чия доля вплелася в історію останніх днів земного життя Ісуса. Євангеліст Марко повідомляє: «Був же один, що звався Варавва, ув'язнений разом із повстанцями, які за повстання вчинили були душогубство» (Мр. 15:7).

На цьому фоні ще чіткіше проявляються контури проблеми ставлення Симона Зилота до Учителя і Його вчення. Якщо припустити, що Симон у своєму колишньому житті, до зустрічі з Ісусом, був справжнім зилотом (а не впадкував це прізвисько за збігом якихось зовнішніх обставин), то це означає, що з ним сталося щось дуже серйозне і важливе.

Історії відомі випадки, коли переконані політичні радикали ставали смиренними християнами. Однак ми достеменно не знаємо і можемо лише здогадуватися, про що думав і що переживав Симон Зилот, коли його погляди почали змінюватися. Одне лише ясно: в його житті об'явилася якась нездоланна сила, що змусила відмовитися від колишніх зилотських поглядів. І це була не військова сила окупаційного режиму, що зламала Йосипа Флавія, перетворивши його із зилота на перебіжчика, зрадника свого народу.

Із можливих гіпотез, що пояснюють загадку особистості Симона Зилота, найправдоподібнішим виглядає припущення про пережиття ним свого роду потрясіння. З неї, швидше за все, сталося те, що ставалося і продовжує ставатися з великою кількістю людей, котрі переступили духовний поріг, який відділяв їх від християнства. Очевидно, надприродна сила Особистості Ісуса Христа, безпосередній вплив Божого Слова перевернули все в середині Симона, змусили його по-новому подивитися на те, що відбувалося навколо, на самого себе, на власне життя.

Цього б не сталося, якби Симон під час свого припустимого зилотства був бездумним бойовиком-головорізом чи розважливим політичним шахраєм, що задумав ловити рибу в каламутній воді невпевненого часу. Однак треба віддати йому належне, він мав вуха, що почули заклик Доброї Новини, яка дезактивувала зилотську ідею, позбавивши її колишньої привабливості.

Це, однак, не означало, що вчорашній зилот перестав любити свій народ і вболівати душою за його свободу і спасіння. Не зменшилася і його духовна активність. З ним сталося те, що сучасною мовою називають як «переформатування», «перезавантаження» світогляду, а на

давньогрецькій мові здавна називалося «метаноєю».

«Перезавантаження» мислення

У кожної душі є різні вік, фази, періоди дорослішання. Для Симона зилотський варіант національної ідеї виявився не стелею його духовних можливостей, а всього лише сходинок, що веде в захмарну височину. І пішовши нею, Симон зрозумів, що дух запеклості, ненависті і насильства має свої межі, що людина не повинна перебувати в його владі безмежно довго.

Народ не може складатися з самих лише зилотів. В історії кожної нації бувають періоди, коли вони необхідні їй як повітря. Але їм властиво рано чи пізно поступатися місцем новим епохам. І тоді виникають запити на нових героїв, на інші світогляди, на довготривалі ідеї, які спрямовують в заманливу безмежність Божого промислу.

Носити все життя в собі ідею ненависті до кого б то не було болісно тяжко. У ній, цій ідеї, надто сильний руйнівний потенціал: вона ожорсточує душу, висушує розум, спопеляє всі добрі почуття. Існувати роками в такому стані, з такою ідеєю в розумі і серці без шкоди для свого внутрішнього життя неможливо.

А ось жити, несучи в серці ідею, названу Доброю Новиною, можна скільки завгодно. Перша з цих двох ідей деструктивна і обмежена, а друга збудовуюча, безмежна, невичерпна.

Є підстава припускати, що завдяки дії Доброї Новини внутрішнє «я» Симона Зилота здолало звичні межі колишнього світосприйняття. Відбувся внутрішній перелом, обірвалася колишня дорога, закрився один розділ книги його особистого духовного життя і відкрився новий. А з ним відкрились такі духовні горизонти, про які Симон раніше й не підозрював. І вони виявились настільки заманливими, що залишатися на колишніх позиціях було вже неможливо. Симон мовби переріс самого себе. Зійшов на вищий ступінь духовної зрілості.

Завдяки спілкуванню з Ісусом і дії Доброї Новини Симон Зилот зрозумів, що спасіння потребує не тільки юдеїв, а й погани, не тільки мирні жителі, а й військові, не тільки радикали-зилоти, а й римські окупанти.

І погани-римляни — це не стільки вороги, скільки заблудлі в темряві сліпці, які потребують прозріння, світла, свободи й спасіння. І те, що незабаром до римлян вирушували молодий духовний поборник Симона Зилота, вчорашній фарисей Савл, свідчить багато про що.

Ставши християнським першопрохідцем, Симон не втратив ні сили духа, ні енергії, ні відваги істинного зилота. Бойовий дух був необхідний, оскільки попереду його також чекала війна. Але це була вже інша війна, духовна. І ставки в цій війні були незрівнянно вищими за колишні, суто зилотські.

Владислав БАЧИНІН.

«Тоді з ними приходить Ісус до місцевості, званої Гетсиманія, і промовляє до учнів: «Посидьте ви тут, аж поки піду й помолюся отам». І, взявши Петра й двох синів Зеведеєвих, зачав сумувати й тужити. Тоді промовляє до них: «Обгорнена сумом смертельна душа Моя! Залишіться тут і попильнуйте за Мною... І трохи далі пройшовши, упав Він долілиць, та молився й благав: «Отче Мій, коли можна, нехай обмине ця чаша Мене... Та проте — не як Я хочу, а як Ти» (Мт. 26:36-39).

Як відомо, Бог створив людину душою живою. Ми всі не лише розумні, а й емоційні. Але сутність людська після гріхопадіння стала зіпсованою і грішною. Тому в кожному з нас (в одних — більшою, в інших — меншою мірою) час від часу можуть бушувати емоції, почуття і пристрасті. Не знаю, як ви, але я не раз опинявся під тиском смутку чи страху, був збентежений чи пригнічений, ображався і драгувався. Надто різні обставини і пригоди довелося пережити. Дивлячись на боріння Ісуса в Гетсиманії та на інші біблійні історії, можна зрозуміти, що духовність — це не відсутність емоцій, а вміння брати їх під контроль і не бути керованими ними.

Утікає не той, кому боязко, а хто піддався страху. Капітулює не той, кого

Як не піддатися емоціям

тисне смуток, а хто відмовився йому протистояти. Блуд починається з неприборканої похоті, а ворожнеча — з образи і гіркоти. Емоції можуть спалахнути в будь-якій людині, але хто керуватиме ними — вирішувати їй самій.

Ось чому Ісус говорив, що хто ненавидить брата — той вже людиноубивця. Як вчив перемагати похвальності, з яких починається гріх, а Павло стверджував, що в досконалих повинні бути «чуття, привчені звичкою розрізняти добро й зло» (Євр. 5:14).

Коли людина піддається почуттям, і вони захоплюють її так, що здатність керувати собою і мислити тверезо зменшується, це більш ніж небезпечно! І не важливо, відверто руйнівні ці почуття чи приємні. Розсудливість, віра, здатність тверезо дивитися на речі не повинні залишати людину.

Деякі приймають неправильні рішення під тиском страху, суму чи образи. Інші грішать, будучи захоплені гріховною пристрастю і похиттю. Ще інші роблять дурниці в стані бездумного захоплення і радості, не оцінюючи наслідки вчиненого. До речі, саме так деякі піддавалися на виверти шахраїв — почуття радості від швидкого збагачення приглушувало здатність пра-

вильно оцінити ризики і бачити обман.

Навряд чи ми станемо беземоційними, наче холоднокровна рептилія, що побувала в холодильнику. Навіть ті з нас, хто зовні здатний себе контролювати, переживають, страждають і засмучуються.

Один Божий служитель писав: «Ми не можемо заборонити птахам літати над нашими головами, але ми можемо не дозволити їм вилітати на наших головах свої гнізда». Це однаковою мірою можна застосувати не лише до поганих думок, а й до небезпечних емоцій і руйнівних почуттів!

Важко не злякатися перед лицем серйозної небезпеки. Складно бути байдужим, коли бачиш, як ігнорують справедливість. Непросто не піддатися гіркоті, коли тебе зрадили, чи справитися з собою, коли знаєш, що тобі брешуть в очі, а ти не можеш нічого з цим зробити.

Але в Бозі є джерело сили, здатної допомогти нам не бути керованими емоціями! Він — опора наша і щит!

Ніколи не можна приймати серйозні рішення під тиском почуттів і емоцій! Згадайте, скільки дурниць вчинили люди, охоплені гнівом, страхом, пристрастю чи депресією! Але в той мить вони ні про що не думали! Тож приймімо рішення не по-

спішати, коли одного разу почуття будуть намагатися взяти над нами верх! («... хто наглитися ногами, спіткнеться» (Прип. 19:2). Тому краще вичекати деякий час і не приймати жодних рішень, поки не відновиться нормальний стан розуму й духа.

Емоції — це наша реакція на події, слова чи дії людей. Але вона завжди обумовлена нашим мисленням. Ми реагуємо відповідно з власними переконаннями, стереотипами, очікуваннями і поглядами. У багатьох випадках ми можемо не бачити всього (майбутнє часто нам невідоме). Тому наша порада: хочете перемогти почуття? Змініть ставлення до ситуації, котра вас турбує.

Божий погляд на речі змінює ставлення до них. Тому постараймося через читання Писання і роздуми зрозуміти, а як Бог дивиться на питання, яке нас турбує.

Окрім того, наше ставлення змінюється з часом. Згадаймо дитячі суперечки, які здавалися конфліктом міжнародного масштабу. Минули роки, і ми усміхаємося, згадуючи, як переживали тоді... Тож спробуймо глянути на все через призму вічності!

Не втрачаймо віру! Надія на Бога завжди допомагає справитися з руйнівними почуттями — чи це страх, чи образа, чи

щось інше! Стіймо на Божих обітницях, дивімося на все через призму Слова Божого! (згадаймо 1 Ів. 5:4).

Пам'ятаймо, що в молитві простіше справлятися з почуттями, які заважають нам діяти розумно. Господь Ісус молився в Гетсиманії, коли смертельний сум огортав Його. Нас Він попереджав: «Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі — але будьте відважні! Я світ переміг!» (Ів. 16:33). У Ньому ми знайдемо мир, спокій, прощення, втіху, силу духа й радості! Тільки в Господі!

Візьмімо відповідальність за своє життя! Ми не можемо звалювати вину на оточення, своє минуле чи обставини. Не можна вічно пояснювати свій стан діями інших людей і цим виправдовувати свою злість, образу, гіркоту чи розчарування. Так можна дійти і до звинувачення Бога! Ми не можемо відповідати за дії інших людей і обставини, але за своє життя відповідати зобов'язані.

Коли ми забуваємо про це, то завжди шукаємо в комусь іншому причину своєї апатії чи озлобленості. Взяття відповідальності за власне життя, за свої вчинки і слова допомагає переглянути свою реакцію і почати прагнути до змін, як би складно це не було.

Згадаймо про молитву Ісуса в Гетсиманії і підбадьоримося в Ньому, щоб жити вірою, а не баченням чи почуттями.

Денис ПОДРОЖНИЙ.

Цар Юдейський

Єврейський народ, відповідно до Святого Писання, названий вибраним Божим народом. Цей народ був вибраний для певної мети: явити Божий характер, Божу сутність іншим народам і бути благословенням для них.

Історія Старого Заповіту показує, що коли Божий народ був послухний Богові, то впадало благословення: життя з подостатком, перемогу над ворогом. Коли ж народ ухилився від заповідей Божих, то відразу ставав вразливим і зазнавав поразок. Бог говорив до Свого народу через пророків, людей, що мали близькі стосунки з Богом. Вони чули Його голос, а потім передавали Його волю царям і всьому народу. Бог вибирав лідерів, які вели народ Його дорогами, — таких, як Авраам, Ісак, Яків, Мойсей, Ісус Навин... Але люди, чуючи голос Божий через лідерів, пророків, часто залишалися непослушними і непокірними, злоріками і невдячними Богові за всі Його милості і діла.

Перворідний гріх, вчинений Адамом і Євою, проклав величезну прірву між Богом і людьми. Бог хоче звернути серця Свого народу до Себе і обіцяє послати такого Царя, якого не було раніше: «Ось дні настать», — говорить Господь, — і поставлю Давидові праведну Парость, і Цар царює, і буде Він мудрий, — і правосуддя та правду в Краю запровадить. За днів Його Юда спасеться, Ізраїль же буде безпечний. А це Його Ім'я, яким Його кликати будуть: Господь — праведність наша» (Єр. 23:5-6).

Духовно сліпі люди, які міркували земними стандартами й очікували майбутнього царя як поважну і знатну людину, сильного воїна, оточеного армією, що тримав би в страху весь світ, даючи безпеку єврейському народу, не могли розгледіти в сині теслі, оточеному простими рибалками, блудницями, збирачами податків, — Месію і свого Царя. Заздрість і ненависть фарисеїв привели Христа на хрест.

Страта Ісуса була жахливим узаконенням вбивства. Це був найтяжчий злочин, який коли-небудь звершували бунтівники щодо доброго Отця своєї батьківщини. А що ж зробив Бог? Він перетворив цей нищий бунт проти Своєї Особистості на жертвне відкуплення і спасіння цих же бунтівників! Він відповів на цей удар кулаком в Його обличчя поцілунком примирливої любові. Ми вчинили найгірше з можливого зла проти Нього, Він же вчинив найкраще з можливого добра щодо нас, причому те й інше чинилося водночас.

Троном майбутнього Царя був хрест, короною — терновий вінок. Так ганьба хреста одночасно стала поворотним пунктом в історії євреїв і всього людства, а тому і катастрофою, і драмою вселенської надії. Те, що сталося на хресті, є переможною підставою відкуплення.

Багато людей, навіть християн, досі вважають євреїв винними в тому, що сталося. Однак у планах Отця було по-

слати Свого Сина, парость Давидову, щоб Він став жертвою, здатною заплатити за всі гріхи, дати людині нове серце, повернути Свою природу і силу протистояти будь-якому гріху. Ісус Христос став виправданням нашим: спочатку юдеїв, потім — геленів (поган). Тому пролиття крові Ісуса Христа запланував Отець, і в тому, що ця кров пролилася, винні не тільки євреї, а й люди всіх національностей. За гріхи всього людства Ісус був розп'ятий на хресті.

Чи простив Бог євреям за участь в убивстві? Єгошуа, Цар Юдейський, Ісус Христос добровільно віддав Своє життя на хресті за Свій народ і просив Бога-Отця: «Отче, відпусти їм, бо не знають, що чинять вони!» (Лк. 23:34). Бог-Отець дозволив Сину заплатити святою кров'ю за гріхи євреїв і людей всіх національностей. Тому звинувачувати євреїв у смерті Ісуса безпідставно. Він був розп'ятий за гріхи всього людства, і всі ми — рівноцінні винуватці цього акту.

Господь Ісус Христос явився Своему

вибраному народу як Цар Юдейський, про що писали всі старозаповітні пророки, про що свідчила табличка на хресті: «Цар Юдейський». Християни появилися лише після Його смерті і воскресіння. Після розп'яття залишився останок євреїв — Його учнів, до яких пізніше приєдналися погани, які також впадкували спасіння. Ісус Христос за життя був посланий проповідувати Євангеліє синам Ізраїлю, нести визволення Своему народові: «Я посланий тільки до овець загинулих дому Ізраїлевого» (Мт. 15:24). Тільки після розп'яття була усунена перешкода, небеса розкрилися і для поган, і всі народи одержали право на спасіння так само, як і євреї.

Одна з причин того, чому єврейському народу важко визнати Ісуса, Єгошуа своїм царем, та, що християни протягом століть не визнавали євреїв вибраним Богом народом, до якого Месія прийшов як Цар. А Святе Писання відкриває нам це.

Господь звіщає мудрецам зі Сходу про народження Царя Юдейського.

Вони прийшли поклонитися Царю Юдейському.

Ісус Христос, Цар Юдейський, за життя проповідував винятково євреям.

Тогочасна релігійна влада захотіла вбити Ісуса Христа за визнання себе Царем Юдейським, у цьому Його й звинуватили.

З цієї причини в процес втрутився римський намісник Пилат.

Підтвердження цьому — «І напис провини Його помістили над Його головою: «Це Ісус, Цар Юдейський»».

Багато християн не тільки забувають, що Ісус Христос — Цар Юдейський, існує ще й безглузда позиція, яка розпалює ворожнечу між християнами і євреями і ранить серце Бога-Отця: «Євреї відкинули Господа як Царя, а ми, погани, прийняли Його як вождя». Бог-Отець дивиться сьогодні на кожного християнина як на учасника в духовному спадку євреїв, а не як на переслідувача євреїв. Апостол Павло говорить до всіх християн: «Бо коли погани стали спільниками в їхньому духовнім, то повинні й у тілеснім послужити їм» (Рим. 15:27), тобто не тільки щиро ставитися до них, а й надавати посильну допомогу через добрі діла.

Лакмусовим папірцем на перевірку істинності християнина служить його ставлення до євреїв. «Отож пам'ятайте, що ви, колись тілом погани... того часу були без Христа, відлучені від громади ізраїльської і чужі заповідям обітниць, не мавши надії й без Бога на світі. А тепер у Христі Ісусі ви, що колись далекі були, стали близькі Христовою кров'ю. Він був наш мир, що чинив із двох одне й зруйнував середину перегороду, ворожнечу Своїм тілом, — Він Своєю наукою знищив Закона заповіді, щоб з обох збудувати Собою одного нового чоловіка, мир чинивши, і хрестом примирити із Богом обох в однім тілі, ворожнечу на ньому забивши» (Еф. 2:11-16).

Хто з нас не мріє про той час, коли можна буде позбутися всіх проблем. Скажемо відразу: на землі цього не буде ніколи, але, маючи правильне ставлення до проблем, ми зможемо проходити через них менш болісно.

Згідно зі словником слово «проблема» в перекладі з грецької мови означає: «завдання, загалки, запитання, запропоновані для розв'язку, задача для пошуків невідомого». Виявляється, не так все страшно, як ми часом собі уявляємо. Ще зі школи ми знаємо, що задачі даються нам для того, щоб їх розв'язувати, використовуючи накопичені знання, досвід, логіку, кмітливість. Тільки розв'язавши задачі легші, ми зможемо вирішувати й складніші. Переходячи з класу в клас, розв'язуючи задачі в міру важкості, ми набуваємо більше знань, умінь, навиків, досвіду і майстерності.

Знайти невідоме

Тому життєві проблеми не повинні лякати нас. Треба ставитися до них як до задач, які необхідні розв'язати. Якщо ж ми будемо сприймати чергову проблему як могутнього велетня, що прийшов, щоб нас придушити, вбити і знищити, страх і паніка, викликані нашим негативним ставленням, паралізують і затьмаряють наш розум раніше, ніж ми зможемо щось зробити.

Проблеми і труднощі роблять нас рішучішими і сильнішими. Як учитель в школі, так Всевишній задає нам задачі і загалки у вигляді проблем і труднощів щодня, щоб зробити нас витривалішими і міцнішими. Іншого практичного способу загартувати нас не існує. Тільки пройшовши через труднощі й проблеми, людина сформує сильний характер. «І вчинить тебе Господь головою, а не хвостом» (5 М. 28:13). Маючи всередині віру і впевненість переможця, наш розум може холоднокрівно і тверезо оцінювати ситуацію і вишукувати найкращі способи для розв'язку найскладніших задач. Неправильно казати, що переможці приходять першими — вони перемагають

ще до початку гри, сказав хтось.

Проблеми і труднощі можуть допомогти нам виявити негативні риси нашого характеру. Лише в екстремній ситуації можна насправді дізнатися, які ми, усвідомити своє істинне «я».

Часто добре замасковане негативне (жадібність, боягузтво, заздрість і т. д.) вилізає на поверхню при появі труднощів. У книзі пророка Захарії показаний спосіб, яким Бог шліфує наш характер: «І станеться в цілому Краї, — говорить Господь, — дві частини в ній витяті будуть, помруть, а третя частина залишена буде у ньому» (Зах. 13:8).

Чому вони помруть? Тому що вони «невдахи» — не через умови життя, а через своє негативне мислення. Люди боязливі і лінів їдуть дорогою найменшого спротиву, шукають вигоди, «спокійного» життя будь-якими способами. Навіть ціною своєї совісті, честі, зрадою батьківщини, близьких і рідних.

Інша доля очікує сміливих і рішучих, тих, хто надіється на Бога. «І цю третю частину введу на огонь, і очищу їх, як

очищується срібло, і їх випробую, як випробовується оте золото. Він кликати буде Ім'я Мое, і Я йому відповім і скажу: «Це народ Мій, а він скаже: «Господь — то мій Бог!» (Зах. 13:9).

У вогні від золота чи срібла відділяються домішки. Так і від нас у важких ситуаціях із дуже високою температурою відділяються непотрібні «домішки», негативні риси нашого характеру, щоб вчинити із нас «золото» найвищої проби.

Надія на Бога за будь-яких ситуацій не дає місця страху і сумніву. Тільки покладаючись на Бога, ми можемо проходити через скрутні ситуації. Бог вже вклав у кожному людину весь потенціал і арсенал для розв'язання будь-яких труднощів. Кожна людина відчуває страх, неспокій, сумніви. Але різниця в тому, що хтось перемагає вірою, керується позитивним мисленням, визначає стратегію і тактику, діє, прямує до мети, розв'язує задачу і стає переможцем. А хтось — боїться, нічого не робить, ховає «голову в пісок», сподіваючись, що як-небудь все само собою влаштується. І проблема в цей час ускладнюється.

Це подібно до того, як на ранній стадії хворобу легко перемогти, але якщо вона затягується, то перетворюється на хронічну, і тоді потрібно більше часу, зусиль і затрат на її подолання. Якщо ми не вирішуємо проблему, то вона «виришить» за нас.

Бог зацікавлений в труднощах, тому що бачить це як благо для тих, хто долає свою пустиню. Після виходу з Єгипту на шляху в землю обітовану (місце достатку, процвітання, успіху) єврейському народу треба було спершу пройти через пустиню. Пустиня — це прообраз утисків, складних обставин, труднощів, браку поживи, води, некомфортних умов. Словом, всього, через що усі ми також проходимо. Вирішуючи проблеми і труднощі, ми піднімаємося на якісно нову сходинку. Усі хороші і почесні місця в житті дістаються, як правило, людям, що пройшли «пустиню». Лише в «пустині», потрапивши під тиск і прес обставин, ми проявляємо всю свою кмітливість, весь творчий потенціал. І часом ми самі дивуємося, коли досягаємо успіху там, де ніколи б нічого не досягли за поміркованого і спокійного способу життя. Геніальні ідеї і плани часто народжуються саме в такі «пустинні» моменти життя.

Перш ніж почати Своє земне служіння, Ісус також проходив підготовку в пустині. Не диявол повів Його в пустиню, не злі сили. Це був план Бога на Його життя. «Потому Ісус був поведений Духом у пустиню, щоб диявол Його спокушав» (Мт. 4:1). Розв'инчавши всі підступні задуми сатани, Ісус був посланий служити людям, допомагати їм вирішувати складні завдання.

У ході вирішення проблем і труднощів ми набуваємо досвіду, який дає нам можливість стати порадиником і помічником для інших людей. Часто саме тиск є тією рушійною силою, яка дає можливість проявитися в нас найціннішому. Це схоже на добування найціннішого продукту з фруктів і овочів. Тільки під пресом з овочів і фруктів можна одержати сік. Люди під пресом встановлювали нові світові рекорди. У фільмі «12 стільців», поставленому за романом Ільфа і Петрова, отець Федір, що потрапив у важку ситуацію, рятуючись від переслідувачів, під загрозою голодної смерті, зміг піднятися на вершину майже вертикальної скелі, але про спуск назад не могло бути й мови (ковбаса є, погоні

нема). Отець Федір став знаменитістю тих місць, багато туристів приходили подивитися на нього, і для всіх залишилося загадкою, яким чином він опинився там. Долаючи труднощі, ми відкриваємо в собі нові здібності.

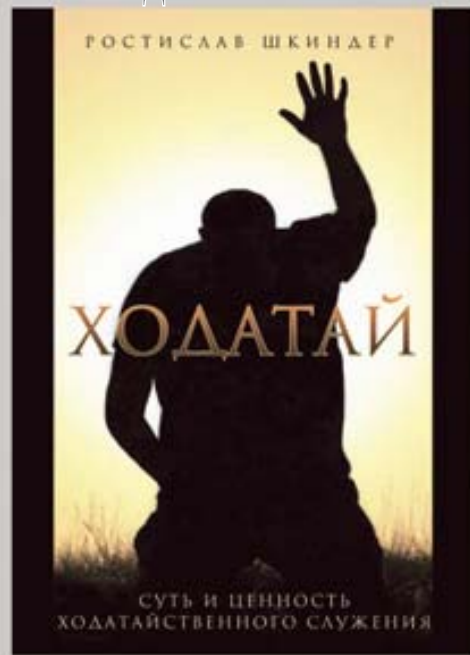
Це один принцип можна побачити в давній притці про старого осла. В одного господаря осел впав у колодязь, а що осел був старий, господар вирішив, що краще його закопати там, ніж витратити зусилля, аби витягти його. Господар покликав своїх синів і наказав їм закопати колодязь. Сини дружно взялися за роботу. А за деякий час з колодязя несподівано показалася голова осла. Виявляється, осел струшував землю, що падала на нього, втрамбовував її і таким чином вибрався на поверхню. Те, що повинно було стати для нього могилою, стало засобом для звільнення.

Друзі, вміймо бачити в найбільш негативній ситуації позитивний момент. Долаючи труднощі, ми зможемо побачити нові можливості. Не будемо боятися проблем. Вони не закінчаються ніколи. Натомість будемо ставитися до них спокійно, позитивно і радісно, знаючи, що Бог через них хоче поліпшити наш характер і підняти нас на вищу сходинку суспільства: на роботу, у сім'ю. Труднощі і проблеми не закінчаються ніколи, і це добре, адже Бог кожного дня хоче переводити нас із віри у віру, із сили в силу, із слави в славу. Боже повеління для всіх нас — навчитися радіти, потрапивши в складні ситуації. Саме з цього повеління починається соборне послання апостола Якова: «Яків, раб Бога й Господа Ісуса Христа, дванадцятьма племенам, які в Розпорощенні, — вітаю вас! Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробування, знаючи, що досвідчення вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай має чин досконалий, щоб всі досконали та бездоганні були і недостачі ні в чому не мали» (Як. 1:1-4).

Тож будемо радіти при кожному зіткненні з труднощами, знаючи, що перемігши їх, ми одержимо нове добро, яке приготував для нас Всевишній. Якщо кого-небудь життя так «притиснуло», що іноді не хочеться жити, є Той, Хто може зняти цей тягар, яким би тяжким він не був. Той, Хто допоможе перемогти будь-яку проблему, Хто є джерелом миру і радості життя.

ВИЙШЛА ДРУКОМ НОВА КНИЖКА РОСТИСЛАВА ШКІНДЕРА «ХОДАТАЙ»

Ця книга — обґрунтований на основі Божого Слова заклик до молитовного служіння. Ретельне дослідження основних потреб Царства Божого на підставі біблійного вчення і подій, з якими ми зустрічаємося в Біблії, роблять цю книгу ефективним помічником у молитовному служінні за Церкву, країну, за кожного християнина і за самого себе.

Книга буде корисною особливо тим, хто палає молитвою, ініціюючи молитовні служіння або відповідаючи за них.

Шановні християни! Поширюйте книгу «ХОДАТАЙ» для примноження армії молільників і для поширення Царства Божого на землі.

- * E-mail: INFO@KOVCHEG.IN.UA, ARK_KIEV@UKR.NET
- * Тел.: +38 097 029-0903; +38 093 902-4581 (Олена Василівна)
- * www.shop.kovcheg.in.ua — інтернет-магазин нашого служіння.

Церква «ГОЛГОФА»

м. Львів, вул. Скрипника, 2-а (р-н Сихів)

НЕДІЛЯ — 10, 18 год.

СЕРЕДА — 19 год. (молодіжне служіння)

ЧЕТВЕР — 18.30.

Церква «ВІФАНІЯ»

м. Львів, вул. Жовківська, 8 (р-н Підзамче)

НЕДІЛЯ — 10, 18 год.

ПОНЕДІЛОК — 19 год. (молодіжне служіння)

СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.

Щонеділі о 8:00 та о 16:00
ДИВІТЬСЯ

християнську телепередачу «Вірую»
на каналі ТРК «3-студія»
Стежте за програмою телепередач

Християнська церква

www.bethesda-church.org

Богослужіння
відбувається:
Неділя - 11:00
Середа - 18:30

За адресою: м. Львів,
вул. І. Блажкевич, 14 (уч. № 52)
Чекаємо вас!

Київська богословська семінарія «Благодать та істина»

оголошує набір студентів
на 2014-2015 навчальний рік і пропонує
наступні навчальні програми:

СТАЦІОНАРНІ ПРОГРАМИ

«Бакалавр богослов'я»

Програма розрахована на 3 роки навчання. Найбільша увага приділяється вивченню систематичного богослов'я, історії Церкви, гомілетики, англійської, грецької і давньоєврейської мов, а також реалізації набутих знань на богослужіннях, молитовних і євангелізаційних зібраннях, в індивідуальних євангелізаціях.

«Магістр богослов'я»

Програма розрахована на 2 роки навчання. Обов'язковою умовою для вступу на цю програму є наявність богословської освіти (не нижче рівня «бакалавр») або вищої світської освіти. Перевага надається тим, хто має досвід практичного служіння і бажає пов'язати своє життя з християнською освітою або поглибити свої знання для більш ефективного служіння в церкві.

«Вчитель-місіонер»

Студенти навчаються в семінарії за програмою «бакалавр богослов'я» і паралельно здобувають педагогічну освіту в Національному університеті «Острозька академія» або в інших університетах України на очно-заочній формі навчання (три сесії в рік). Для студентів, які зобов'язуються працювати не менше 3 років вчителями, передбачена спонсорська підтримка в розмірі 50% оплати за навчання для тих, хто навчається на контрактній основі.

На стаціонарних програмах навчання, проживання і харчування безкоштовні

ОЧНО-ЗАОЧНІ ПРОГРАМИ

«БАКАЛАВР СЛУЖІННЯ»

Спеціалізація душеопікування

Програма розрахована на 3 роки навчання (кожного року по 6 п'ятиденних сесій).

«МАГІСТР СЛУЖІННЯ»

Спеціалізація душеопікування

Програма розрахована на 2 роки навчання (всього 12 п'ятиденних сесій). Умови вступу такі ж, як і на програму «магістр богослов'я».

«Фельдшер-місіонер»

1. Програма проводиться спільно з CIMinistry

2. Очно-заочна програма «Християнський служитель» (спеціалізація «місіонер»)

Розрахована на 2,5 року і складається з 2 п'ятиденних сесій і 40 субот (по 7 годин занять). Ця програма реалізується на базі нашої семінарії безкоштовно.

3. Стаціонарна програма «Фельдшер»

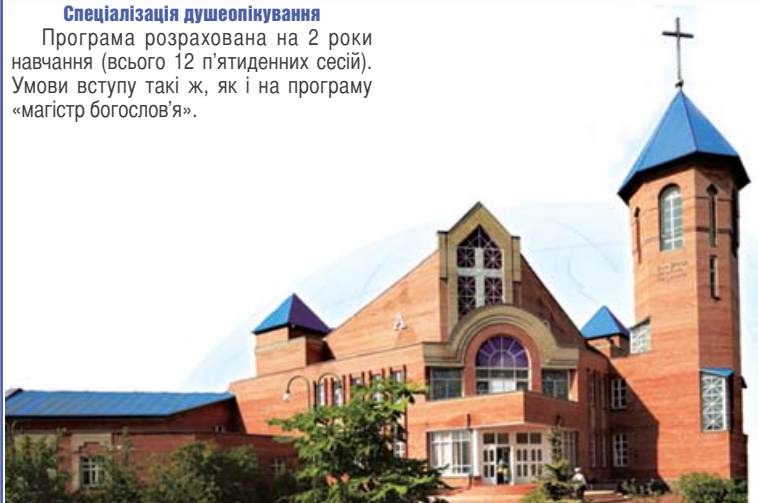
Реалізується на базі Київського медичного коледжу імені П. І. Гаврося. Для вступу до медичного коледжу необхідно мати повну середню освіту (11 класів) і сертифікати незалежного тестування з біології та української мови не нижче 124 балів. Після закінчення навчання в коледжі випускники отримують диплом фельдшера державного зразка.

Для студентів, які зобов'язуються пропрацювати не менше 3 років фельдшерами, передбачається спонсорська підтримка в розмірі 50% оплати за навчання в коледжі і проживання в гуртожитку для тих, хто навчається на контрактній основі.

Студенти, які навчаються за програмами «бакалавр служіння» і «магістр служіння», забезпечуються гуртожитком і триразовим харчуванням на час сесій, а також вносять добровільні пожертвування за кожну сесію в розмірі 200 грн.

Більш детальна інформація:

тел. (044) 411-15-88, 467 89-11,
моб.: 063 124 10 92
skype: gt-seminary,
e-mail: seminary@tut.ua
сайт семінарії
www.gtseminary.kiev.ua

ЗАПРОШУЄМО

на служіння в церквах християн віри євангельської:

Івано-Франківська область:

БУРШТИН, вул. Міцкевича, 28; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
КОСІВ, вул. Горбового, 8; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 18 год.;
КАЛУШ, вул. Козоріса, 20; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
КОЛОМІЯ, вул. Верещинського, 9; НЕДІЛЯ — 10, 14 год., СЕРЕДА — 18 год.;
КОЛОМІЯ, церква «Віфлєм», вул. Майданська, 1а; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 18 год.;
КОРШІВ, вул. Шевченка, 5; НЕДІЛЯ — 10.30, ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
НАДВІРНА, вул. Вагилевича, 16; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., СЕРЕДА — 19 год.;
РОГАТИН, вул. Богуна, 2; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
РОЖНЯТІВ, вул. Шевченка (біля базару); НЕДІЛЯ — 9.30, СЕРЕДА — 18 год.;
ТЛУМАЧ, вул. Винниченка, 42; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА — 20 год.;
ТИСМЕНИЦЯ, церква «Благодать», вул. Л. Українки, 2-б; (ТЦ «Хутрове місто», 3-й пов.)
НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА — 19 год.;
СТЕЦЕВА Снятинського р-ну, вул. Миру, 2-б; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
УТОРОПИ, вул. Центральна; НЕДІЛЯ, П'ЯТНИЦЯ — 10 год., СЕРЕДА, СУБОТА 17 год.

Львівська область:

РАДЕХІВ, вул. Рильського, 1; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ВЕЛИКІ МОСТИ, вул. Шевченка, 28; НЕДІЛЯ — 10 год., ПОНЕДІЛОК, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ПЕРЕМИШЛЯНИ, вул. Галицька, 15, (Дім побуту); НЕДІЛЯ — 14.30 год.;
ЧЕРВОНІ ГРАД, вул. Ключівська, 18-а; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., ВІВТОРОК — 18.30 год.;
СОКАЛЬ, вул. Леонтовська, 15; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
СОСНІВКА, вул. Лісна, 5-а; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., ВІВТОРОК — 19 год.

Хмельницька область:

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ: вул. Березнева, 5; НЕДІЛЯ — 9, 15 і 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
вул. Миру, 92 б; НЕДІЛЯ — 17 год., ЧЕТВЕР 18 год.;
ЛЕТЧИВ, вул. І. Франка, 35/1; НЕДІЛЯ — 10 год.;
НЕТИШІН, вул. Шевченка, 6; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ВІВТОРОК — 19 год.;
ВОЛОЧИСК, вул. Незалежності, 46; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ:
Нігинське шосе, 8-а; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Молодіжна, 16; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА — 18 год.;
пр. Амбулаторний, 14-а; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ВІВТОРОК, СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Драгоманова, 4; НЕДІЛЯ — 9, 12 год., ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
ГОРОДОК, вул. Індустріальна, 2; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ІЗЯСЛАВ, вул. Рози Люксембург, 4; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
СЛАВУТА, вул. Михайлова, 27; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Паперника, 94; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ЧЕТВЕР — 19 год.

Тернопільська область:

ТЕРНОПІЛЬ: вул. Квітова, 19; НЕДІЛЯ — 10, 18 год.; вул. Довженка, 4; НЕДІЛЯ — 10, 18 год.;
ШУМСЬК, вул. Вілійська, 12-а; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год.;
БУЧАЧ, вул. Коцюбинського, 2; НЕДІЛЯ — 10 год.;
ЗБАРАЖ, вул. Грушевського, 31; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год.;
ТЕРЕБОВЛЯ, вул. Шевченка, 29-а; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год.;
ЛАНІВЦІ, вул. Відродження; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год.;
МОНАСТИРСЬКА, вул. Січ.стрільців, 24 (зал військомату); НЕДІЛЯ — 10, СЕРЕДА — 19 год.;
с. ГРИМАЙЛІВ, вул. Лук'яновича, 3; НЕДІЛЯ — 10 год.;
ЗБОРІВ, вул. Козацька, 25; НЕДІЛЯ — 11, 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
БЕРЕЖАНІ, вул. Валова, 4; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 20 год.;
КОПИЧИНЦІ, вул. Л. Українки, 27; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 20 год.

Рівненська область:

КОСТОПІЛЬ, вул. Сидорова, 5 б; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
СТЕПАНЬ, вул. Прибережна, 26; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., СЕРЕДА, СУБОТА — 19 год.;
с. ГОЛИШІВ Рівненського р-ну, вул. Молодіжна, 10;
НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР — 19 год.

м. Чернівці:

вул. Героїв Майдану (колишня Червоноармійська), 24б; НЕДІЛЯ — 9 і 17 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
вул. Університетська, 23; НЕДІЛЯ — 9 год., ВІВТОРОК, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
бульвар Героїв Сталінграда, 9; НЕДІЛЯ — 9 і 17 год., П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
вул. Горіхівська, 32 (на румунській мові); НЕДІЛЯ — 9 год., ВІВТОРОК, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
вул. Івана Підкови, 18 (Садгора); НЕДІЛЯ — 9 год., ВІВТОРОК, П'ЯТНИЦЯ — 20 год.;
Театральна площа, 6; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год.

Сумська область:

КОНОТОП, вул. Клубна, 73 а; НЕДІЛЯ — 10, ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР — 18 год.

ІТАЛІЯ

Церква «ІСУС СПАСИТЕЛЬ», Viale Giorgio De Chirico, 73, Top Sapienza, Roma,
НЕДІЛЯ — 13.30 год., ЧЕТВЕР — 19 год.; тел. +39 (329) 735-26-92.

Церква «Спасіння Боже»

Неділя: 12:00-14:00
(Богослужіння)

Четвер: 20:00,

П'ятниця: 21:00
(розбір Біблії)

Субота: 18:00
(молитовне служіння)

ESPAÑA. MADRID.
Av. Pablo Neruda 106 Local 5
L1 «Metro» Alto del Arenal,
C-2, C-7 «Renfe» El Pozo

Телефон:
№ 678-292-970

<http://www.salvaciondedios.com>
salvaciondedios2005@hotmail.com

Дорогі друзі! Слухайте

ХРИСТІЯНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

І програма Українського радіо:

ЩОПОНЕДІЛКА

о 21.30 — «Жива надія»

ЩОСЕРЕДИ

о 21.15 — «Новий вимір»

ЩОЧЕТВЕРГА

о 20.40 — «Віра. Надія. Любов»

ЩОП'ЯТНИЦІ

о 21.30 — «Відвертість»

ЩОСУБОТИ

о 20.00 — «Вірую»

о 20.35 — «Людина і вічність»

о 22.45 — «Вірю і знаю»

ЩОПОНЕДІЛКА

о 20.45 на хвилях «Променя» —
передача для дітей «Стежинка»

ЗАПРОШУЄМО на Богослужіння в Івано-Франківській церкві християн віри євангельської:

ЩОСЕРЕДИ —

о 19 год.,

ЩОНЕДІЛІ —

о 10 та 18 год.,

ЩОПОНЕДІЛКА —

молодіжне

служіння о 19 год.

Адреса:

м. Івано-Франківськ,
вул. Мочульського, 1
(на Майзлях).

Тел. для довідок
(0342) 78-17-03.

ВІРУЮ

№ 7 (186)
липень 2014 р.
Виходить щомісяця

Засновник — Івано-Франківська християнська
місія милосердя «Добрий самарянин»

Газета видається на добровільні пожертвування

Р/р 26002000007923, ПАТ «Укрсоцбанк»,
МФО 300023, код 20559726

Редактор Олег КАРПЮК

Адреса редакції: 76002, м. Івано-Франківськ,
вул. Мочульського, 1;
тел./факс (0342) 50-10-19, факс 50-10-21
E-mail: dobry.samar@gmail.com
Наша сторінка в інтернеті: viruyu.at.ua

Газета віддрукована
в Івано-Франківській друкарні «Місто НВ».
Обсяг — 1,86 умовного друкованого аркуша.
Тираж — 60000 примірників. Замовлення № 923.

Редакція не завжди поділяє погляди авторів.